

مود

(الندی کیسی)

Ketabton.com

روشن لال ملہوتہ

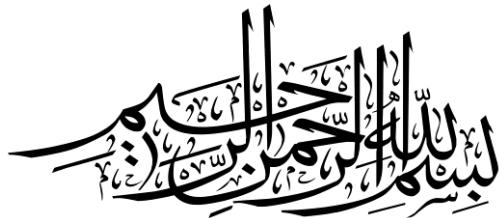
۱۳۹۴ لمریز کال

مورد

(د لندو کیسو ټولگه)

روشن لال ملھوتره

کال ۱۳۹۴

كتاب پېژندە:

د کتاب نوم:	مور (لنډي کيسې)
ليکوال:	روشن لل ملهوتە
چاپ زيار:	محبوب الله خان
خپروندي:	د افغانستان ملي تحریک، فرهنگي خانګه
وېبپاڼه:	www.melitahrik.com
کمپوزگر:	شاه محمود شينواري
دیزاینگر:	ضياء ساپې
پښتى دیزاین:	فياض حميد
چاپشمېر:	١٠٠ توکه
چاپکال:	م ۱۳۹۴ ل کال / ۱۵ م ۲۰۱۵
د تحریک د خپرونولوچ:	(۳۴)

يادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسؤوليت ليکوال پوري اړه لري.

دالى

هغۇ پېتىنۇ تە چې پە گەن ۋە ۋەنۇ كې ۋۇند
كوي، خو خېلە پېتىو يې نە دە ھېرە كې، خبى
او لىيكلە پېتىو يې كوي.

لېک

مختصر

سریک

۱	- د ملهوتره پر لندو کیسو خو تکی
۳	- ۲- ددی کتاب په اره
۵	- ۳- فحاشہ
۱۳	- ۴- د کافرانو خدای
۳۱	- ۵- پرتوگا بن
۴۳	- ۶- خدایی خدمتگار
۵۱	- ۷- غتبی غتبی سترگې
۶۱	- ۸- بودا
۶۹	- ۹- سوالگر
۷۳	- ۱۰- مور
۸۰	- ۱۱- د لیکوال لندو پېژندنه

د تحریک یادښت

د افغانستان ملي تحریک د (۱۳۹۳ ل) کال په پیل کي له خپلو ګرانو هبوا د والو سره ژمنه کړي وه چې د دې کال په بهير کې به (شل عنوانونه) بېلا بېل ديني، علمي، ادبی او تولنیز اثار خپلې تولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریک دا ژمنه د یاد کامل د کې پر (۲۸) مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ کې یې شل عنوانونه علمي اثار هبوا د والو ته وړاندې کړل. ملي تحریک په یاده غونډه کې ژمنه وکړه چې د (۱۳۹۴ ل) کال په بهير کې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول تال سل (۱۰۰) عنوانه بېلا بېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې کوي. طبیعی خبره ده چې دا اسانه کار نه دی، ډپر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریک ټینګ هوډ کړي چې خپله دا ژمنه به هم د تپري ژمنې په خبر عملی کوي. دا اثر چې ستاسو په لاس کې دی د همدي (سل عنوانونو) ژمنه کړو اشارو له جملې خخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریک هيله لري چې له دې اثر خخه به زموږ هبوا دوال په زړه پوري ګته پورته کړي. ملي تحریک له ټولو هفو ليکوالو، ژبارونکو، سمونچارو، مالي او معنوی مرستندوياني او چاپ چارو خخه چې ددي اشارو د چاپ په دې ټول بهير کې یې یوبل سره مرسته او ملګرتیا کړي او دا فرهنگي بهير یې بریالی کړي، د زړه له کومې منه کوي او کور ودانې ورته وايي.

د هبوا د فرهنگ د بنپرازی په هيله

د افغانستان ملي تحریک فرهنگي خانګه

د ملھوٽره پر لندھو کیسو خو تکي

بناغلى روشن لال ملھوٽره ژورناليست، ليکوال اوژبارونکى دى. د هنددغه نوميالي ليکوال اوژورناليست تراوسه پوري گنى شمپرپنستو آثارهم ليکلى يارا ژبارلي دي.

ملھوٽره د پنستونخواپه سمسوره او بنايسته سيمه سوات كې زېپيدلى او تر دولس كلنى پوري هلتە او سېدللى دى. وروسته هنده ته تللى او لوپري زده كري يې كري دي. پە آل انەيا راپيو كې يې د نطاڭ اوژورناليست پە توگە كارپيل كري او ۋېركلۇنە يې ددى راپيو د پنستو خانگى مشرى كري ده. پە پنستوزىيە د هغە شېپراڭرە تراوسه پوري د چاپ پرگانە سىنپال شوي دى او دادى دېكىمرغى ئاي دى چې د پنستولندھو کیسو دغە تولگە يې هم خپېرى.

((مور)) د بناغلى ملھوٽره د تولندھو کیسو تولگە ده چې د گران ليکوال محبوب الله خان پە همت چاپ تە چمتوشوي ده. د دې تولگې كيسىپ د هندد تولنى او دغە رازد افغانى تولنى د خينوارخونو خرگندونه كوي. خينىپ كې داسې كيسىپ دى چې پە دواپو تولنو، دواپو كلتوري ساھوپوري اپه پېدا كوي د دې كيسو يو خو عمومي ئانگرگە تىاواي دادى:

- نشري په زره پوري دی اوسره له دی چې د یوه هندي ليکوال په
قلم کښل شوي دي او په راهيوکي د ډېر کارله کبله
ژورناليسټک خصوصيات هم خپلوي، خولکه د یوې پښتون -
افغان په قلم چې ليکل شوي وي.

- د هنده تولني ځينې په زره پوري اړخونه د لوستونکومخې ته
ربدي، په تولنه کې د زغم، د ګلتورو نوا او مذہبونه تر منځ د تفاهه
او نزديکت پيغامونه لري او په عمومي توګه د یوې انساني
عامې عاطفي غوره بسکارندويي کولاي شي.
زمانيه نظرد روشن لال ملھواترا د دغنو پښتو کيسو چاپ د
پښتو کيسه ليکنې د چاپي لري، لپاره یوه غوره اضافه ده
او لوستونکي به وګوري چې د هنده يوليکوال پر هندي او افغانۍ
ژوند د جلا او یا ګډه او پخونو په اړه څه ډول موضوعات د
سوژو په توګه تاکې او خنګه بې ليکي.

د ملھو تره ژورنالستيک کارد آل انه يا راهيو د پښتو خپرونو
په نبایست کې د ستانيه وړدي او داده او سې په پښتو کيسو
له خپر بدنه سره، د ګه داستاني هڅه هم په پښتو معاصرو
داستاني هڅو کې د یادونې او ستانيه وړيو ګام دی

په مينه

زري انځور

کابل، ۱۳۹۴ ل. دليندي درېمه

۲۰۱۵ د ډسمبر ۲۴

ددی کتاب په اړه

هغه مهال چې زه په آل انډیا رادیو کې وم ، بناسعلى روشن لال ملهوتره د پښتو خانګې مشرو . کله کله به مو د پښتو لندو کيسو په اړه بحثونه کول . د بحث د پرې برخه بهداوه چې په هند کې خه ډول کيسې ليکل کېږي او په افغانستان کې د کيسو ډول خنګه دی؟ په همدي وخت به ملهوترا صيب ويـل چې ده هم دهندی لندو کيسو خو تولګې ژبارلي او په پښتو یې هم يو کتاب لندې کيسې ليکلې دي . ماله بنـاغلي ملهوتـه نـه دـغـه کيسې واخـيـستـې او شـاهـمـحـمـودـ شـينـوارـيـ تـهـ چـېـ هـغـهـ مـهـالـ زـموـبـ هـمـکـارـ وـ ، وـرـکـړـېـ چـېـ کـمـپـوزـېـ کـړـېـ ، چـېـ وـرـوـسـتـهـ بـیـاـ ماـ دـایـدـیـتـ پـهـ توـگـهـ خـوـ ظـلـهـ وـکـتلـېـ اوـ چـاـپـ تـهـ مـېـ چـمـتـوـ کـړـېـ پـهـ دـېـ کـېـ کـابـوـ خـلـورـ کـاـلـهـ تـیرـشـولـ خـوـ دـغـهـ تـوـلـګـهـ هـمـدـاـسـېـ لـهـ چـاـپـ پـاتـېـ شـوـهـ . پـهـ هـمـدـېـ موـدـهـ کـېـ دـبـنـاغـلـېـ مـلـهـوـتـرـهـ دـ ژـبـارـلـ شـوـيـوـ کـيسـوـ خـوـ تـوـلـګـهـ خـپـړـېـ شـوـېـ . يـوـهـ مـیـاشـتـ دـمـخـهـ رـاـتـهـ بـنـاغـلـېـ پـوـهـنـوـالـ اـسـمـعـیـلـ يـوـنـ وـوـیـلـ چـېـ دـوـیـ بـهـ دـغـېـ تـوـلـګـېـ تـهـ دـ چـاـپـ

زمینه برابره کري. دنساغلي ملهوتره دغه تولگه (مور) تولتال
اته کيسې لري او تاسي درنو لوستونکو ته يې ديوه پښتون
هندی کيسه ليکوال دلنډو کيسو دنمونې په توګه وړاندې کوم.
په پاى کې لهنساغلي استاد یون او ملي تحریک نه ډېره مننه
چې دغه کتاب ته يې د خپر بد و زمينه برابره کره. لهنساغليو شاه
محمد شينواري او ضياء الرحمن ضياء خخه یوه نړۍ مننه چې
ددې کتاب کمپوز او هيزاين يې وکړ او همدارنګه نساغلي
ملهوتره ته دده د نوي کتاب د خپر بد و مبارکي وايم.

په درښت

محبوب الله خان

فحاشه

شينكى د زرين دور په دنيا کې سترگې پرانىستىي وي، په كوركى بې د هېخ شى كمى نه و د مور او پلار د مىنې نه واخلە پە هەر د نياوي رحمت ھەغە سمبالە وە د دريو گلونو لە درشل نە لا او بىتى نە وە چې د يوې ناخاپى ناروغتىيا پە اثر بې مور سترگې پتى كې د پلار پر سرىي د خېلى مېرىنى لە غم سره سره د شېرى ورو - ورو ماشومانو پېتى هم پريوت. يو هم لا د پلار سره د لاس كولو عمر تە نە و رسېدىلى. بىا هم د غم پە دې توپان كې د شينكى د پلار او بىي د ھەغى تر تولۇ مشرە خور چې پەنھلس كلنە وە پە دغە وينالە ئانە سره خېلى كورتە بو تە چې ((جىنى او س هو بىيارە شوې دە، د مور پە غىاب كې چېرى خوڭ ورتە خەونە وايىي، ياخطا يىي ونه كرى، ستاسۇ نارىينە وو پە كورنى كې دا درستە ورخ تتنها ناستە وي، هسى هم وزگار مازاغە د شيطان كوركىنە كېرىي، زما سره بە لارە شى او هلتە بە د خېلى ترور پە سرپىستى كې او سىي مور بە ھەخە كۈو چې زر تر ژرە بې وادە و كەو او ستا دا گام لرى كەو.)) د شينكى پلار د خېلى او بىي پە دغە خېرى د بە خوشالە شوى و او پە د بە خوبىي يې ورسە خېلى مشرە لور لېرى وە امانىت كې خيانىت زيات وخت وانە خىست او دولس ورخى هم تېرى نە وې چې خبر راغى چې ((ھەغە مە شوە.)) داسې خېرى نە پېتېرىي، د كېشورد مرگ

گنگوسي د شينكى د پلارغورونو ته هم را ورسپدې چې د د
 ريو ژونديو بنئو مېړه ۷۲ کلن بودا اوښي يې زړه تينګ نه کړاي
 شو او یوه شپه يې په کېشور باندي چاپه وکړه. کېشور ډېر
 مزاحمت او مقابله کړي وه مګرې پاى کې د پت د تالا کېدونه
 وروسته ووژل شو. د هرڅه شاهده د شينكى ترورد مېړه د
 عزت و ابرو او د خپل ژوند د پاره لکه د ګونګي پخپله خوله
 غته تېړه کېښوده، لاکين راز، راز پاتې نه شو. د شينكى پلار
 دغه ګم لپونی غوندي کړو، چرس او بیا د هیروینو په خېږي
 هرنشه يې خیز هغه د ګم غلطلو و سیله و ګنله له کاره ووت او
 کت يې ونیولو. د شينكى ورور چې دولس کلن و د شاوخوا يو
 دوکاندار په هته کې نوکري شروع کړه. دولس کلن هلك به په
 میاشت کې چې څه لبر ډېر ګتیل نو د هغو لویه برخه به يې د پلار
 د پاره په هیروینو ولګېده. پاتې پیسې به د میاشتې د اوړو
 لپاره هم کافي نه وي خود چم ګاونډ د ځینو بنو ګاونډیانو په
 مرسته او همدردي وخت تېرېدو. یوه ورڅ د شينكى ورور
 فريدون له پلار سره په جنګ و ((دادا تا هم صحت خراب کړو
 او هم دي قوله کورني تباہ کړه نو ولې دا نامراده نشه نه
 پربېدې؟. په دې کې تا خه ليدلي چې بې لهدې یوه ورڅ هم نه
 شې پاتې کېدلې. یاخو بهانې کوي. دې درې ورو ورو
 ماشومانو ته ګوره، ماته ګوره، که سر پته وو نو پښې مو
 بربنډېږي. د دوه وخته ډوډۍ د پاره هم دنورو خیرات ته ناست

یو. ایا له موب نه هم تاته دا نشه گرانه بسکاری؟ ستا دي په لوی خدای قسم وي که دې ورته لاس واچولو.) له دې نه وروسته فریدون د کار لپاره وتی و. پلاریې د ماشومانو د بد وضعیت په خاطر په نس د پر قابو راوست لیکن د هیروینو د نشی شدت دومره و خورلو چې په پای کې یې خپله مری خپه (زندي) کړه او مړشو. فریدون د پلار په مرګ د پر زیات خپه او د لګیر و. هغه د دې لپاره هم خپل خان ګرم ګنلو. د خپکان او مايوسى په دغه حال کې هغه د دې از مېښت د پاره چې دا نشه ربستیا دومره زوروره ده او که پلاریې د کورني جنجال خخه د تل لپاره د خلاصون په خاطر خان ووژلو. د هغوغولیونه چې د خپل پلار د پاره یې را پرې وې یوه را پورته کړه او د تیلی بلولو سره یې رابنکله. فریدون هم نشی کوم بل جهان ته ورسولو، د هغه په نازک بدن باندې نشی پوره اغېزو کړو او خان یې د اسې حس کړو لکه مارغه چې الوزي. له دې نه وروسته فریدون هم یوه ګولی د ورځې را پرل شروع کړل. هغه هم اموخته شو. شينکۍ چې او س لس - یولس کالو ته رسېدلې وه، د چم ګاونډ په کورونو کې یې خه لبې د پر کار کول شروع کړل. دغه کار به د پر معمولي و مګر شينکۍ چې د پر خود داره وه د اسې احساس کاوه چې ګاونډيان ورته خیرات نه بلکې د کار په بدل کې پيسې ورکوي خوا که لبې یا زياتې وي. فریدون هم د پلار په پل باندې پل اینسي و، او س هغه هم له کاره ووت. نشه کې به دوب

پروت او چې کله به یې لې چورت بنه شو او بدن به یې دردونه نه کول نود کار لپاره به لارلو. ورو ورو دغه سلسله هم قطعه شوه، په ژمي کې چې یوه ورخ سخت باران روان او هغه د هیروینو راولو جرات نه شو کولی نوخپلي کشري خور شينکى، ته یې وویل ((شينکى! ته له ما سره ډپره مينه کوي ګنه؟ ګوره زما طبیعت بنه نه دی. نو لاره شه د نواب کبابي دوکان ته. هغه ته به ووایې چې زما د ورور فريدون په وجود کې سخت درد دی. یو دوه پونۍ راکړه خو ګوره دا به چاته بنايې نه، سمه به کورته راشې زما دردونه ډپردي، هه دا واخله پيسې.)) فرمانبرداره شينکى د پلار په شان ورور امرښکته نه شو غورخولی بس دومره یې وویل: ((وروره! زه دوا د قصاب له دوکانه راوضم، د ډاکتر مجید شفاخاني ته ولې لاره نه شم؟)) خو فريدون ورته وویل: ((ما درته خه وویل هغسيې وکړه. په ما د ډاکتر علاج اثرنه کوي. ځه ژر لاره شه!)) شينکى هم په هغه پنسود نواب کبابي دوکان ته ورغله او دوه پونۍ یې تري نه واخيستې او بېرته روانه شوه. لا خو قدمه هم نه وه تللي چې هلتهد یو دوکان د خپرگۍ لاندې له بارانه پټ ولار یو پوليس چې شينکى یې د کبابي له دوکان نه د پونې یو د اخيستولو په وخت کې ليدلې وه، راوبلله او ورته یې وویل:

- ستالاس کې خه دي؟

- هېڭى-

- ونبايە دا لاسونە دى.

- دا خو دارو دى زماد دادا لپاره.

- دارو؟

او بىيا پوليس شىنىكى لە ئان سره خارنوالى تە بوتلله بى لە زياتو پوبىتنو فقط دەھلو او تىكولو دەدارپە واسطە د خارنوالى خۇ ئالمو خارندويانو لە شىنىكى سره درستە شىپە لوبى و كىرىپى او درې خلورشىپى و روستە يې د مخدەرە مواد دە ساتلۇ او خىخولو پە جرم د اتە كالۇ پە بىند مەحکومە كەپە زىنداڭ كې د شىنىكى زوند پە ڈېرە مشكلا تو تېرىپى د يوه يوه ورخ ورتە د كالنە ھەم او بىدە بىكارپىدە، د بىندى خانى د ئاظالمانو، قاتلانو، دارە ما روا او تەھگىرۇ پە سىترگۇ كې دالە هغۇي نە ھەم زياتە گەنھىگارە وە د بىند پە پىئەمە مىاشىت د هغىپى كېپىدە راوتىپى او ھەر مجرم بە د هغىپى پە لىدىلۇ بل تە اشارې كولپى او سرخوچۇل شروع كېلىپ. دا ھەر خە لە شىنىكى نە پىت نە وو. ورخىپى تېرىپى او پە اخىركى شىنىكى بى لە وادە د يو ھلک مورشۇھە د شىنىكى داولاد پە زېپېپى د نە چا ۋاما مە وو ھلە او نە چا ۋول (سورنى) و غربول. ئىينىپى تۈرنىپى بىسخىپى چې د هغىپى لە حالە خېرىپى وې پە زىزە زىزە كې و زېپېپى د دوھ كىنى كې هغىپى پە محبس كې خېلى ماشوم تە زىدە كەپە شروع كەپە بل پلۇد شىنىكى ورور

فریدون د هغې د ورکېدو وروسته داسې بدل شو چې بیاپې د
 نشې نوم هم وانه خیست، هغه د خپلې خور د حشر د پاره خپل
 ئان گرم گنلو. د چېرى خوارى او زيار وروسته د پوليسو مفتش
 گرخېدلى و. خو ئله بندى خانې تەھم تللى و خوهغە ھېخكەھم
 لە خپلې خور سره مخامنخ شوي نە و او كە سره مخامنخ شوي هم
 واي كېداي شو خپلە خور يې نە واي پېژندلې. د لومرى شېپې د
 ناكىدو او د ظلم خاطرو شينكى د تاتقى نە هم زياته وچە كېرى
 او رنگ يې تك تور شوي و. د هغې سترگې تاغې راوتې وي
 چې سېرى بە ترىپە بېرىدىلو. د شينكى پە ارەد كوركلى د تولو
 خلکو گماندا و چې بسايى د كومۇزۇ پە منع كې راڭىرە
 شوي او وېزلى شوي وي د اتو كالولە بند نە وروسته چې شينكى
 يو سهار د بندى خانې د لوپې دروازې نە خپەرا ووتلەنواوه
 كلن زوى هم ورسە و. هغە نە پوهەپە چې كومې خواتە لارە شي.
 پە سوچونو كې ڈوبە وە د بىنار پرسپە كونوها خوادي خوا
 و گرخېدە. د زوى د پاره يې دا هر خە بېخى نوي وو. هر خە تە به
 يې پە چې پە تعجب او حسرت كتل، لمىزىپ شو خود سرد سىورى
 پە غم كې ڈوبې شينكى د خپل ئان نە بلكى د خپل زوى لپارە
 هم خو خو كرتە فكر و كېرو. هغە لېرە چېپە زدە كېرە كېرى وە خود
 موجودە قوانينو پە اساس يې نوکرى نە شوه كولى، ئىكە چې دا
 هغە حالت و چې د بىخۇ پە نوکرى بندىزىو. كە كورتە بېرتە
 و گرخى ورونە او خويىندى بە يې زوى قبول نە كېرى هي�وگ هم

یوې تنها ئوانې بنئې ته په خپل کور کې ئای نه شي ورکولي.
خیر خيرات موندل اوس اسانه نه، خلک پخپله تشن خانک
ته ناست وو. كه ئان ووزني زوي به بې خە كوي، كە هغە هم لە
ئانە سره ووزني نود هغە معصوم خە گناه ده. هغە په تولو
بېلا بېلا لارو چارو د غور او فکر تر منع په چوک كې ولا پەوه
چې سترگې يې په مخامنخ ولار يو زلمي پريوتې چې لە ھېرە
وخته يې دې ته كتل شينكى، پربکەر و كە چې د زوي د ژوندد
پارە به د جسم فروشى (فحاشى) دندە خپلە كېي او هم په هغە
وخت يې مخامنخ زلمي ته اشارە و كە زلمى راغى او د شينكى
ترخنگ و درېدو، د شينكى زوي دغە نوي خپلوا ن ته په ھېرە
عاجزو سترگو و كتل زلمى خبرې پيل كېي:
- زە لە ھېرە وخته لکە د سيوري در پسى روان و م

- جي؟

- ما چې يو ئەستا سترگې وليدىلى. بيا مې ئان قابونە كراي
شو.

- جي؟

- زە ستاسو خە خدمت كولى شم؟.

شينكى لکە د خوبە چې راوى بىنه شوي وي. سرلە يې تكان
وركرو. هغى د سرپرونى پور ته كېو سترگو كې يې نە لاچاري

وه او نه بې وسى. سترگې يې لكه سکروتىه تكى سرىپى وې د لېر
 وخت له چوپتىيانه وروسته يې لە جېپنە يو لوپت را ويستلو او
 زلمىي تە يې وروراندى كېرو. ((وروره ! ما تە د مخامنخ دوكان نه
 زهر را ورھ ((د هغى فيصلە بدلە شوپى وە. زلمىي هك پك د
 شينىكى د لاس لوپت تە كتل چىپە دى كې د پوليسو يو گاپى
 هلتە ودرېدو. دوه درې خارندويان ورخخە ژرژر را بىكتە شول.
 دوه خارندويان راغللى او شينىكى يې لە متە ونىولە لرىپى ولاپ
 درېيم خارندوى شايىد د هغى مشرو. پە مابسامىي تيارە كې لە
 ونىپى او چېرى نە د فريدون پە چېرى بىكاريدو. شينىكى د
 فحاشى پە تھمت ونى يول شو. د هغى زوى د يېرى چىغىپى ووھلىپى
 هغە د پوليسونە د خىپلى مور د راخلاصولو پە خاطر پورە وس
 و كېو خۇ ئاي يې ونه نيو. شينىكى هم د مات وزرىپى مرغىپى پە
 چېرى بىيا پە خىپل زوى پسى د ئان رسولو غوتىپى ووھلىپى مىگر
 هغە د خاروندىيانو لە خوا پە موپىركې لكه پىندوکى ورتىپل
 وھلى شو. موپىر پورە رفتار نى يولى لاپ د شينىكى زوى هم هلتە
 پە ئىمكە پىروت لىتىپى تىكولىپى او تر هغىپى پورې يې پە موپىر پسى
 كتل چىپە دورو كې بىكارىدو.

د کافرانو خدای

هوسی د مهاجرود کمپ په یوه خیمه کې د پويٽتني ډيوې
لاندې ناسته وه او وچه کرسه ډوډي بې د او بو په زور له ستونې
تېروله بیا بیا به یې د کابل خپل کور مخې ته ودرې د چې دا
وخت به ډاکتر حسین لره روغتون خخه پېرته را ګرځیدو،
شپارلس کلنې لور به یې ور پرانيست، مخ لاس به یې
ووينڅل، تلوپزيون به ولګول شو، دوى به د ډوډي خورلوته
لوبي کوتۍ ته ورغلل، خدمتگاري به د ډوډي پرمېز هرڅه تيار
ایبني وو. دوى به کېښناستل، هم هغه انګليسي طرز درې خلور
ډوله (کورس) ډوډي به وه لوړۍ به نسوروا راغله، بیا د میوو
او سبزو سلات او ورپسې به د تناړه وريت چرګ یا غونبه وه،
البته د میوو جوس لازمي و، ئکه زمانه بدله شوې وه او اوس د
پیالو کړنګ کړونګ ..... هرڅه منعه وو. په تلوپزيون د خبرونو،
و عظونو، تلاوتونو نه پرته بل هېڅ نه او رېدل کېدل د شېږي د
ډوډي په وخت به پر عمومي توګه خبرونه وو چې دوى به هم
اورېدل او په خوند خوند به بې د خبرو اترو او خندا او خوشالي

په منځ کې د وړی خورله د هوسى مخې ته به چې هروخت کمپ
 کې په تالي کې د وړدرې و چې د وړی، یونیم په نوم اینګلی یا
 د اسې پیتی چې لامبوزن ورکې که لامبو هم ووهي مګر خبر به
 نه شي، چې کومه دانه لري او کنه؟ دا به ورته په ئییر شوه نو د
 خپل کور خورډه منظره به ورته په یاد شوه، خو خو خلی یې په
 خپلو مغزو زور واچلو چې د غه بد بختانه زړي منظرې یې له
 ذهن نه پاکې شي او د اوسني حالاتو سره په امن او سېدو ته یې
 پرېږدي لېکن په دې هکله د هغې ټولې هڅې ناکامي شوې وي.
 ډاکټر حسین برترانیا کې د طب زده کړي سرته رسولې وي او هم
 هلتہ یې د هوسى سره چې د طب په پوهنځۍ کې نوې نوې
 داخله شوې وه پېژندګلو وشوه. خوا که موب په خپل کور کې د
 خپل ورور او خور سره تر خو ورخو کومه خبره ونه کړو او د دې
 کمنښت مو چېږي هم ذهن ته رانه شي مګر خه وخت چې موب د
 خپل وطن نه لري لار شو، د خپل خپلوانو، دوستانو او عزيزانو
 څخه لري ډېر لري د پردیو په بېړو ور ګډه شونو خپل ځان راته
 ډېر لاچاره، ډېر بېڅوکه او ډېر تهها رابنکاره شي په د اسې
 وخت که د خپل وطن یو انځور هم ووينو نو تر ساعتو ورته په
 ئییر ګورو. که د خپل هیواد پمن سپې هم ووينو نو زړه ته یې
 نبدې کوو. له خپل وطن سره د مینې احساس هم په د غه وخت
 کېږي. وطنوال خود لري خبره ده که چېږي د شاوخوا هیواد

ئىينىپ و گۈرى هم پە سترگۇ راشىي لمن يې كىلكە نىسىو، ھەمھە زمۇر غەمخور، زمۇر ورور، زمۇر ھەمدرد او زمۇر خواخۇرى شى. كە خەم ھەم ھوسى كىندهارى وە او حسین د كاپل و مىگرد دواپو نىېرىدى كېدل طبىعىي وو. دوه ورخۇ كې دواپە يوبىل تە دومەن نىېرىدى شول لكە چې د كۆچنیوالى نە يوبىل سەرەپىژنى. حسین كاپل تە د بىرته ورگەرىيدۇ خەمەخىكى دواپو د خېلىو خېلىو كورنىيۇ پە رضا د دوستانو او ملگۇر پە يۈھە مەھفل كې نکاح و تېلە. درې كالە و روستە چې ھوسى. هم بىرته ھىۋاد تە راستىنه شوھ نو كاپل كې مېشت شول، دواپو پە يۈھە روغۇتون كې كار كولو ليكىن د سىياسى حلاتود بىلىيدۇ خەمە خەمە و روستە ھوسى. لكە د نورۇ بىخۇ لە كار خەمە منع شوھ. ھەپە كور كىيىناستىلە يۇنىم كەتاب بە يې لوستلۇ ليكىن داكتىرى چې د هەرىپ ورخې ازمىنېتۈنە او تجربىي غوارپى، د ھەپى لە لاسە و ووتل. ھوسى. چۈچى خورلە او كە نە ھېش پوھە نە شوھ ليكىن چې تالىي تە يې كەتل ھەپە بە تىش و.

داسىپ ورخۇ او شپۇ كې چې اوپەلامدە شى اكشىد انسان د مەخې نە يَا پېيشۈ دەھى و تېبىتىوي يَا پە تالىي كې غورگى نە چەرمەخىكى راولوپىي، البتە د ھوسى تالى تىش و. پاچىدە لاسونە يې و مىنھىل او د خېل لمن سەرە يې وچ كېل. او سەھە و خەتونە نە وو چې دوى بە د لاسپاڭ سەرە لاسونە و چۈل او بىا بە

پري کريم مګلو. د هوسي تول ټال، مال ملكيت په یوه بکسه
 کې بند و. خو جورې کالي، یوه جوره پيزار، یو پاسپورت،
 د سمال کې غوته یو خوروپې او یو خونيم سوي کاغذونه.....
 هغې خپله بکسه خلاصه کړه د هرڅنه او ل یې همغه کاغذونه
 راوو یستل، ورته یې په حئيره کړي، سترګې یې ډکې شوې
 ترمې اوښکې یې په سوي څېره نښکته را وبهیدې د کاغذ
 د پاسه هغې سمدستي د هغه کاغذ د پاسه خپل لستونې
 کینبود او اوښکه وچه شوه د وخت تیريدو سره د بنیادم هره
 اوښکه همدغسي و چېږي ليکن ځينې پرهونه د تل لپاره شنه
 وي، هغه نه په وينه موبد ارام ته پرېږدي او نه په خوب کې. د
 هوسي نيم سوي کاغذونه همه ګه پرهونه وو چې تر مرګه د
 هغې له ذهن خخه و توکي نه وو. بيا یې په هغه مجله کې سمبال
 کینبودل له کومې چې را ويستلي وو. هوسي د کمپ د زړګونو
 نسخو، نارينه وو، سپین دېرو، تورو سرو او زلموت یو ځينې وه
 چې د افغانستان شرایطو خپلې خاورې خپل کور، خپل کلې او
 وطن هرڅه پرېښودو ته مجبوره کړي وو. تول به درسته ورځ
 ئای په ئای ډلي ډلي ناست وو ليکن هيچا به د بل سره خبره نه
 کوله، د تولو په خپرو کې یوه عجیبه ما یوسی نښکاریده د تولو
 ايکي یوه کيسه او ايکي یو داستان وو. په هر کور کې مرګ
 ژوبلې شوي وي، مرګ ژوبلې هم د زړونه بلکې د شنو لښتو

داسې داسې حوانان وو چې د حوانیمېرگ بىكىنئا يې لە خلکو
 هېرە كېرى وە. هريود خپل خپل كور د ملا تىر و د هريوه كىسە
 بس د هغە مخ تە پە كىتو معلومىدله لە كە تىرىي بە يو بل تە
 مخامنخ ناست وو چې لە دوى ڭنى يوه ھەم ھوسى وە. د وخت
 بادارانو د هغې لور ھەم ورسەنە وە پېرىنىپى، د نورو مهاجر و پە
 نسبت ھوسى فقط دغە توپيردرلۇدە چې هغې تل د ھىنىپى
 خىرىپى تكل كاوه. د يوپى داسې خىرىپى چې د هغې د مىرە پە وينو
 د لېلىي نىيم سوپىو كاغذونۇ عبارت ولوستل شى، ليكىن تردى
 وخته هيچۈك ورتە داسې برابر نشۇ. عبارت ھىنىپى فارسى يىا
 عربى نە وو، بلکې كوم بل ڈول و. هغې يو سورا سوپىلى و كرو او
 مخامنخ د تمبانو نە گىرد چاپېرە پە لوبۇ بوخت ماشومانو يې
 سترگىپى ونسنتىپى، خومره بىنە عمر وى د كوچنىتوب، نە غەنم نە
 فىكر بس خوراك خبناك مىستى، لوپى او خندا او خوشالىي.
 ليكىن افسوس افغانستان كې لە دپروختە ھىنى ماشوم نە
 زېرىدە، بس پلرونە زېرىدەل چې د سترگو پرانستلو نە مخكې
 يې پە تندوباندىپى لورپى ژورپى او پە سترگو كې د نە
 ختمىدۇنگى تشيال نندارە كىدله. د ھوسى، هغە وخت راياد شو
 چې د روغتون د هغې د اطاق نە بەر پە تختىپى (لوحە) ثبت
 وو (مېرىمن ھوسى شاهنواز حسین سىلمان خىل ... ايم بى بى
 ايس لىدن) د اطاق نە بەر پە بىنچ د ناستو مىرىضانو صحنه ھەم

د هغې مخيٽه و گرځیده چې خه وخت به دا د جراحی د خونې
 خخه په بېړه د مریضانو د معاينې لپاره خپل اطاق ته ورننوتله
 نود بهر خلکو ناست ګنګوسي به یې واوريدي چې (ګوره
 ډاکټره صاحبه دا ده راغله) (ښه! ډاډاکټره ډیره وړه ډه)
 (ياره خو خدای یې په لاس کې ډیره شفا اچولي ډه) او داسي
 نور. د هغې ذهن ته د نيمې شپې د دوه بجونه پس هغه عکس هم
 روښانه شو چې یو ټوپکوال د اوږي سره دوه ټوپکونه زورند
 کري وو چې بیا وروسته معلومه شوه د جهاد ننګیالي دې
 راوستی و. دوي په ډیره ویره هغه وخت ور پرانستی و، کله
 چې ورتنه بنه باور ورکړاي شوی و، چې هغوي څیني شو قماران
 ، دارماريا وژونکي نه دي، د دين سپیڅلې جنګیالي دي چې
 یو په پتون په ګولی لګيدلی دي. د هغې ميره ډاکټر حسین او
 دې دواړو په شريکه د ژوبل د پتون خخه مردکۍ ويستلو، چې
 په دغه وخت هغه دومره رورې (چې) وهلي وې که عادي
 حالات وی نود ټول چم خلک به راغونه شوی واي. له درد خخه
 د تېپې د خيال بل پلو ته د ګرڅولو په خاطر ډاکټر حسین د هغه
 خخه پونتلي وو چې دا خنګه تېپې شوی؟ هغه ورتنه په څواب
 کې کله د یو او کله ورتنه د بل حزب لپاره د جنګیدو او دغسي د
 تېپې کيدو کيسې کړي وې د مردکې د ويستل کيدو نه وروسته
 د هغه په خېرہ د بخو خولو غت غت خاځکي رابسکاره وواو هغه

د گوت او بود پاره لپه نیولو اشاره کړي وه. داکټر حسین
 لاسونه ووينځل د هوسي لاسونه لا کړ وو. ليکن خپلې لورته
 یې چې هیڅ کله هم د کوم نارينه مخې تهنه وه ورغلې د او بوا
 راولو د پاره غږ کړي و. نانځکه چې له نانځکې هم بنايسته وه
 او به ورته را وړې وي او چې ژوبل جنګيالي ته د ورکولونه
 وروسته بيتره وتله نو هوسي ته د ولار بل عسکر هغه ګنګوشه
 هم ورياده شوه چې ويلى وو (څيز خو ډيرښه دی... خه خيال لري
 ؟) او بل جنګيالي په نه سر خوئولي و.

هوسي بلاخره خپل هدف ته ورلنډه شوه او یوه ورڅ د
 پاکستانی کمپ خخه په خه ناخه چل وو تله او هند ته ورداخله
 شوه، هغه باوري وه چې د هغې نیم سوي کاغذونه فقط هند کې
 لوستل کيدلی شي ئکه چې د سانسکريت پوهه اديبان هند کې
 په اسانه پیدا کيدلی شي، بې له کوم خطره. هوسي ناپوهه يا
 بې سواده بنځه نه وه. د دغه راز کاغذ په ارزښت او حساسیت
 بنه پوهيدله، هغې هر چاته دا نشو بنودلی او بیا په هند کې چې
 د مذهبی ليونو شمار ورکې بنه پريمانه دی او په معمولي پېښه
 هم دا راز شيان په بارو تو د بخړکي کار کولی شي د ډير احتیاط
 اړتیا وه. هوسي نیغه ډيلی ته را ورسیده، ډيلی د انسانانو
 میرېتون دی، نه د شپې سړکونه تشیبری او نه د ورڅې ليکن
 هوسي ته دا بیخي یوه سحرا غوندي بسکاريده، د ځینو

محلی خلکو خخه بی د سانسکریت د کوم پوه او عالم په اره
 پونبتنه و کړه لیکن هیچا ورته کوم بنه سری پیدا نه کړای شو.
 یوه ورڅ سحر چې په لاره تیریده نود یو معبد نه بهر همه غسې
 عبارت بی ولید، سمدستی د مندر وره ته ورنیبدې شوه لیکن
 له دې ډاره چیرې بې دینه نشي او مسلماني بې له لاسه لاره نه
 شي، مندر ته داخله نه شوه، دنه ئینې دینې مناجات لوستل
 کيدل. هوسي، یوې نسخې ته چې لبره لبره په انګلیسي پوهیدله
 د مندر د پیر سره د لیدو غونبتنه وکړه. پیر چې په مراسمو
 بوخت و تر ډیره وخته بهراونه و تو لیکن هوسي. ددې کار
 لپاره درست عمر انتظار کولی شو، پوره یو ساعت وروسته پیر
 رابنکاره شو، هوسي چې د بهرد سړک پرغاره ناسته وه جيگه
 شوه، د هغه هر کلې بې وکړ او ئینې ګونبه ئای کې د خپل
 کاغذ د لوست خواست بې ورته وکړو. د هوسي غمنجني څيرې
 ورکو ستړکو کاواكو خبرو پیر مجبوره کړو چې یو خنګ ته
 ورسره لار شي لیکن هوسي. هغه له خپله ئانه سره د هوټل خپلې
 خونې ته بوتلو. په ډیره ویره خپله مجله له بکس خخه را
 وویستله او ويې ويبل (پندت جي! زه لکه ستالور یم. ددې
 کاغذ لوست زما د پاره زما د ژوند نه ګراندي، زما تول ژوند په
 دې تکيه لري، که په دې کې زما کومه خطاوي نو زه د یوې لور
 په حیث اول تاسي نه بخښنه غواړم) او بیانیم سوی کاغذ د

پنډت جي (پير) په لاس کې کينسوند، پنډت د کاغذ لاسته په
ورتللو پونښنه وکړه (دا خو سوي دی؟ دا د خه سره کړے...?)

- هوسي: زما د ميره وينه.....

- پنډت جي: رام رام رام رام.....

او پنډت جي هغه کاغذ سمدستي بنسکته وغورخولو لکه چې
هغه کاغذ نه وي بلکې مار چيچلی وي. هوسي ته یې په ډير قهر
وکتل ټکه په وينو لړلي کاغذ د پنډت جي مذهب او عقيده
خرابه کړي وه، ليکن د هوسي د عاجزی په ليدي و بین شو اوله
ورايه یې کاغذ ته په کتلوا فیصله وکړه.

- پنډت جي: دا سانسکريت نه دی دا زه نشم لوستلى.

او ددي سره د هوسي د اميدونو ماني بنسکته را ولويده او س
به نو چاته مراجعه کوم هغه په کېت کينښاستله او پير د خدای
په امانی سره له کوتې ووت. هوسي د سوچونو او فکرونو په
زانګو بنسکته پورته کېدله مګراوس یې چاره هم نه وه. هوسي
ماتې قبلولو ته هم تياره نه وه، په افغانستان کې زياتره لرغونې
اثار د بودا يې دوردي، هغې تصميم ونيولو چې یو بودا يې مرکز
ته به ورشي او هلته به د بودا يې مذهب راهب (پيشوا) کومک
تر لاسه کړي او په بله ورڅ هغې یو بودا يې مرکز ته ئان رسولی

و زیرو جامو کې نغښتی راهب ته ناسته وہ او هغه ورته ویل
 چې: بچوریه ! دا نه بودا یې ژبه ده ، نه تایې او نه بتتی. داراته
 بنکاری چې گورمکی ده. گورمکی د سیکهانو د مذهبی
 کتابونو ژبه ده. بودایی راهب د هوسى په زړه کې د اميد او
 هیلو یوه وړانګه روښانه کړه، هغې ته سمدستی ورياد شول چې
 د دوي د کورنه لېلري د سیکهانو یو درامسال هم و، دا به
 حتمی گورمکی ژبه وي. د اميد په دغه خادر پیه هوسى د خپل
 هوټل په لور روانه شوه، د خپلې خاورې کلې، د خپلې لور، د
 خپلو خلکو د کور او شاوخوا منظرو د هغې زړه په لومړي څل و
 درد ولو. هغې سوچ وکړو (دا ولې ؟) ((دا خوک دي؟ ولې یې
 زموږ سره د اسې دېمنې وکړه ؟ ایا موږ پخپله ددي ګرم یو ؟
 تر خو .... ؟ تر کومې ... ؟ موږ خو تبول تباہ شو، له مرګه وروسته خو
 د مرضونو چینجې هم دو جود نه وتنبستی، او س زموږ سره خه
 پاتې دي؟ دا هډو کې هم راته خوري. ؟)) د دغه کشمکش سره
 هوسى. خه وخت هوټل ته ورسیده، خه وخت یې ډوډی و خورله
 او کله یې سترګې بندې شوې، هیڅ پوهه نه شوه، ليکن په بله
 ورڅ چې تر دولس بجو و ینې نه شوه نو د هوټل نوکر وروډ بولو
 او دا یې و ینې کړه. نن هغه باوري وه چې د هغې د نیم سویو
 کاغذونو عبارت به ولو ستل شي. ٿر ٿر تیاره شوه، مجله یې
 بیا تر خنډې و نیوله او وتونکې وه چې هوټل واله چای یا

سهارنى ناشته را اورلە. هوسى د هندي فلمونو نه خەناخە هندي
ھم زدە كېرى وە. د هوتىل والە ھلک خخە يې ورو غوندىپۇنىتىنە
و كېرە:

- هوسى: بەھيا، دلتە د سىكىھانو تىيمپىل شتە؟

- هوتىلوالە: گوردوارە مىم صاحب؟

- هوسى: بلى بلى گوردوارە.

- هوتىلوالە: لويىھ كەورە؟

- هوسى: نە بنە غوندىپىچى يو بنە پريست (ملا) ھم ولرى.

- هوتىلوالە: ملانە بەھن جى! د گوردوارە پىرتە پايىجي وايى.

- پايىجي خوھەرە گوردوارە كې وي.

- هوسى: تول پە گورمكىي پوهىزى؟ كەھسىپى يې يادە وي.

- هوتىلوالە: داخوراتە نە دە معلومە، لىكىن دلتە خو پە خنگى
كې يوه بنە غتىھ گوردوارە دە، ماتاسوندرى، ھلتە خو ھېرە بىرە
نە وي لىكىن گوردوارە ھېرە لويىھ دە او تارىخى ھم راتە بىكارى.

هوسى د ھمدغە شان ئاي پە تكلى كې وە، ھغلتە بەھر و مرو
يو پايىجي پيدا كىرىي. پە دغەھيلەھەغى يوه اتو رىكشە و نىولە

او ورته د ماتا سوندری گوردواري ته د تگ په اره وویل لس
دقیقو کې ریکشه د گوردواري مخې ته ورسیده هوسى د
ریکشوان په لاس کې د پنځوس روپو لوټ کینسود او بې له
سوچ او فکر سمه گوردواري ته داخله شوه د هغې نه هیر شوي
وو چې دا کوم ئای ته روانه ده ایا د غلتہ به د هغې دین او مذهب
په ئای پاتې شي او که نه؟ لیکن چې زینو ته ورختله هغلته يې
یو سپین دیری سیکھه چې سپینې جامې يې اغوستې او
یو سپین پتکی يې تړلی و دې ولید او ترې يې پونښنه وکړه:

- بهایي جي، ... دلته پايجي چيرته پیدا کېږي؟

- بهایي جي: ولې خه خبره ده؟

- هوسى: زما یو ډیر ضروري کار دی.

بهایي جي: لوري! هم زه پايجي یم وايه خه خبره ده؟

هوسى ورته لې لري د وړاندې ونې په لورد تگ غونښنه وکړه
او هلته يې د مجلې خخه سوې پانه را وویستله او د هغه په لاس
يې کینسودله پايجي تک سور شولکه او رد پانې په اخیستلو
يې (واحد ګورو ... واحد ګورو ... واحد ګورو ...) وویل کاغذ يې
بنکل کړو او لاس يې سمدستي د اوږي سره څورندې چړې ته
ورغى.

-پایجي: چا کړې ده دا نارواه؟

د هوسي د خولي د ويرې او ډاره فقط ناخاپه وو تل ((مانه ده
کړي...))

په سلګو شوه ... چې بنه يې وژړل او غریب يې مات شونو ولار
پایجي يې په سرلاس کېښود او ورته يې وویل: ها بچيده داد
چا کاردی؟.

هوسي خوله پرانستله ليکن لکه چې ژبه يې چا نيولي وي له
خولي يې هيڅونه وتل. پایجي د هغې په اوږد لکه د یو مهربانه
پلارلاس کېښود، مخامنځ خونې ته يې بوتلله او به يې ورته را
وړلې، لړه د لاسه يې ورته وکړله او بیا يې ترې پونښنه وکړله:
بچيده دا د کوم ئای پېښه ده؟ د هوسي په وړاندې د خپل هیواد
منظره رهنا شوه هر خواخ وډب، خوف او ډار ژړا او انګولا،
وژنې، قتل او غارت. هغې ته ورځینې نوي نوي اعلانونه، نوي
نوي جزا ګانې، نوي نوي امرونه، کله د بنونځيو او کله د
مدرسو بندیدل، کله په راډيو او تلویزیون بندیزونه، کله د
بېړې او کله د ستراو د بنځو په زده کرود بندیز اعلانونه هرڅه
وریاد شول. د هغې مخې ته هغه منظره هم ورته ودریده، چې د
کابل بنارنه اتیا کیلو متراه لري د یو بم په چاودنه کې دیارلس
طالبان شهیدان شوي او ګن نور تپیان شوي وو. هغې ته ور په

یاد شول چې څه وخت د هغې مېړه په سره غرمه کې پاڅول شوی
 او روغتون ته بوتلل شوی و، چې د تپیانو درملنه وکړي. هغې ته
 بنهه ور په یاد شول چې په دریمه ورڅ ماژدیگر په بیرته را
 ګرځېدو د هغې مېړه ډاکټر حسین ویلی وو چې ټول ټال اتلس
 نفره وو، ځینې لبڑوبل وو خو پنځه نفره په مخ بد بد سوی وو. د
 یود ژوندي پاتی کیدو امکان همنه و لیکن پاتی څلور که
 خدای کول نو بچ به شي. مخونه یې بیخی سوی دي، درې نیم یا
 څلور کاله وروسته به د پلاستیک د عملیاتو سره بیخی بنه
 شي. هوسي ته بیا هغه وخت هم ور په یاد شو چې دوی ټول د
 شبې د ډوډی لپاره ناست و، په تلویزیون خبرونه راتلونکي وو،
 دوی ډوډی شروع کړي او دوه درې مرې یې هم لانه وي کړي
 چې خبرونه شروع شول، مرې د دوی په لاسونو کې وه. د
 بامیانو د بودا مجسمه والوزول شو. دو همه مجسمه هم ونړول
 شو. د موزیم مجسمې، بوتان، کتابونه، اثار، لوخی، لرګي، هر
 څه چې د تاریخ سره یې کومه نېږدې یا لري اړیکه درلو ده مات،
 خيري او وسوزول شول. بنار کې چار چاپيره د دین او مذهب په
 نوم د کفر او جهالت د خاتمې په نوم یو توفان روان و، د الله اکبر
 ناري او انګازې وي، خبرونه لا روان و چې په دې کې چا ور
 ود بولو، ډاکټر حسین مرې په لاس له ګريوانه ونيول شو په زور
 یو ګاهې کې ور ګوزار کړي شو او له ځانه سره بوتللې شو.

هوسی او د هغې لور ډیرې ژراوې او انگولاوي وکړلې ليکن هیچا وانه وریدې، بله ورڅو اطاق کې فيصله صادره شوه، په حسین د خلورو دينداره طالب جنګياليو د داسې علاج تهمت ولګول شو چې د هغوي د علاج د خلورو مياشتو وروسته هم بېره نه وه راحتلى او او س د بېرې د راختلو امكان هم نه و داد حسین چې په انګليستان کې يې زده کړې کړې ويې د سپين پوستو سره د دسيسو لو مرۍ نښه وه دو همه ګناه يې د خارندويانو لخوا د محاكمي لپاره د راوستلو په وخت په تلویزیون د دېمن د عناصر و یانې د بى بى سې د خبرونو د او ريدو وه، دواړو تورونو (تهمتونو) د پاره حسین ته په بله ورڅو په خلور لاري کې په ګولي د ويشتلو امر شوی و هوسی ته ور په ياد شول چې خه وخت هغه خلور لاري کې د حسین د ويشتل کيدونه وروسته یوه چيغه وهلي او په منډه بنکته په ځمکه د را پريوتې د حسین د وجود پلو ورغلې وه نو هیڅ څوک هم نه و چې د هغې خواته ورغلې و، حسین لاس او پښې پرچکې وهلي، ګولي، د هغه د سينې نه پوري و تې وه، د تودو و ینو شهرهار روان و هغلته لږ وخت مخکې د مات کړاي شویو بو تانو پنګ کړاي شوو مجسمو توټې او خيري شوي اشار خواره واره پراته وو، یو خو کاغذونه چې لا او رې نه و مرې شوي، هغې را پورته کړي وو چې د خپل ميره په پر هرې وي و لګوی

او تکور بی کری. خه وخت چې هغې نیم سوی کاغذونه د خپل میره په پرهاراینسی و خدای خبر چې هغه ساه لرله هم او که نه، لیکن هوسى خو خپل وس کاوه. د کاغذ د تودې ایرې په حسین هیخ کومه اغیزه ونه شوه لیکن هغلته خدای خبر چې له کومې را نازل شوي یو ملا د قاضي چوکی نیولې وه او د یو مات بوت په سرناست دغه پريکره بی او رولې وه: دادې بې پته او لوچکې نسخې خه وکړل؟ د کافرانو د کتاب په پانو بی د یو مسلمان پر وجود تکور ولګولو، دې خو زموږ مری هم مردار کړل، هغه بیبی هم مرتد کړو، او س دده د پاره نه مور د جنازې لمونځ کولی شو او نه دوعا، بې د خدای د نوم دې به نیغ دوزخ ته ئې. او ای نسخې! که ته د دین او د دنيا ثوب غواړې نو سمدستي دی طلاق کړه. هوسى ژر ورمندې کړې او هغه (غیردينې) نیم سوی کاغذونه بی د خپل میره د وجود خخه لري کړي و شاوخوا او س هیڅوک هم نه و هوسى نیم سوی کاغذونه پخپل موتي کې کلک نیولي وو او چې کورته بيرته را رسیدلې او لړ په هوش راغلې وه نو هغه کاغذونو ته بی پام شوی و هغې د ګوردواري پایجي ته وویل:

- بابا! فقط په دې پوهيدل غواړم چې په دې کاغذونو کې خه لیکلې دی؟ ایا زما میره به....؟

او د سیکهانو پایجی چې تراوسه بیخی گونګ ولارو.
 سترګې یې پتې کړې، ورو غوندې له ځانه سره وبنګید، خداي
 یو دی، هم د هغه نوم حق او صداقت دی، د دنیا هر خیزد هغه
 امر تابع دی، هغه نه د چا خڅه ویره لري او نه د چا سره کينه هغه
 نه کوم شک لري. نه د کوم صورت نه زیبېدلی او نه مري. انسان
 د خپل پیر په مرسته د هغه د حصول هڅه کولی شي.

پایجی ورو غوندې سترګې پرانستې، نیم سوي کاغذونه
 چې په وینو لړلې وښکل یې کړل او بیا یې وویل ((لوري واوره
 ! په دې کې چې لیکلې دی، ای د لاچارو او د غربیانو تکلیفات
 او درد او غم رفعه کوونکی خالقه! ته کامل یې، ته مکمل یې
 هم ته یې د بې کسو مل او مرستیال، تاته پنا غواړم، زما مرسته
 وکړه، زما کومک وکړه، ته د تولو عاجزانو رفیق او ملکۍ یې
 ، ته د درد او غم رفعه کوونکی یې، هم ته د هر چا له زړه نه خبر
 یې، هم ته د هر چا په زړه کې او سې، ته د هر چا خالق، ته د هر
 چا بادار یې، هیڅ خوک له تا برنشته، هغه وخت چې مور، پلار
 ، زوی، رور، همزولي، مل، لمسي، کړو سی، هیڅ خوک به هم
 ستاتر خنګه نه وي او ته به یک تنها یې، په هغه وخت کې به
 فقط دا یکی یو خدای نوم ستامل وي. هغه وخت چې اسرافیل
 به ستا وجود را پورته کوي نو ته به یوازې یې، فقط د اللہ نوم به
 تاته ډاډ او راحت دررسوی هغه وخت چې ته به د لویو لویو

مشکلاتو تر منع را گیری په ، د و تلو هیخ لاره به نه مومنې ، د
خدای د نوم په یادولو ستا تول کړاونه به د سترګو په رپ کې پنا
شي، ته که هرڅه د مجسمو او بوتano عبادت و کړي ليکن ستاد
واړه مصیبوتونو او کړاوونو خاتمه یوازې د هغه د نوم په یادولو
سره کېږي. یاربه ! زما توله تکيه هم په تا ده، فقط ته زما مل
ې زما مرسته به کوي.)

د ګوردواري د پايجي سترګي پرانستې وي ليکن هوسي په
فکرونو کې غرقه وه. هغې سوچ کولو چې ايا د مسلمانانو خدای
به د نورو د خدا یانو نه جدا وي؟ ايا که خدای د رب په نوم یاد
کړاي شي، موب به دوزخيان شو؟ موب به کافران شو؟، د ګورد
واري نه د حمد او شناداسي او ازاونه او ريدل کيدل:
- څوک وايي رام رام، څوک وايي خدای.

همدغو فکرونو کې هوسي. بيرته روانه شوه، د هغې په خيره د
ډاه او تسکين یوه وړانګه ليدل کيدله چې د ميره په پرهريې هم
د خدای د نوم ټکور لګيدلی و .. د کافرانو د خدای...

پرتوگابن

زوی بې لە دوو میاشتوراھیسې بې درکە و، خپل او پردى يې ورپسې گرخیدل، خوھیچاتە يې خەپتەنە لگىدە، ان تردى چې پولیس ھم د هغە پەارە د پورە معلوماتو پە قولولو كې پاتې راغلىي وو. يوه ورخ تىكىنە غرمە وە، ورپە زورە - زورە وېبىد، اغاجان ورپرانىست، خلور پولیس لە توپكۇ سره ورنوتل او لە ننوتل سره سم بې اغاجان لە ختىئە ونىوه.

- ووايە! زوى دې چېرتە پت كېرى دى؟

آغاجان پەزرا غونى اواز وويل:

- صاحبه ما چېرتە پت كېرى دى، زما خو ورپسې اوېنكىي وچې شوي، شېھ او ورخ را كرە ويردى او نە يې مورخە خورى او نە يې خوبىندى.

- بىسە! نو پە هوا ژوندى ياست؟ ھەمدا مو اورىدل غونبتل، زمۇر خيال و چې تاسوبە سادە بادە خلک ياستئ. چم گاوندە، كلىي او ھېۋاد كې خەرواندى، تاسوبە ھېيچ ورسە سروكەر نلرئ، مەگر نەن ھەر خە مالۇم شول، سېپىنە ولې نە وايى بې چې زوى

دې ترورستانو سره مل دی ، د اغتې ، غتې خيتي موله بادونه
دې ھکي شوي ، دا ټول د ترورستانو مال دی

اغاجان ڈې خوگندونه و خورل ، خدای او رسول یې ډېرورته یاد
کړل . د هغه پر ملا باندې د کندا غونو سختو وارونو د خنګ له
کوتې نبئینه ترغولي را ورسولي او په ژړا ، ژړا یې اسمان په
سروا خیست ، خود پولیسو یې رحمه زړه ته ترس ونه لویده .

- روان شه ! دروغ او ربنتيا به دې نن مالوم شي ، ستا ټول تبر
راته د ترورستانو جاسوسان بسکاري ، ووځه ، د بخو پروني
کې خان مه پټوه .

اغاجان تراو سه خه منتونه ، زاري کولي مګرد پروني شاته د
پټيدو خبرې د هغه درنې پښې له وزرو نه هم سپکې کړې ، په
فکرونو کې ڈوب ورسره روان شو .

له ئان سره یې وویل :

- يا الله ! زما د تبر به خه کېږي ؟ لونې مې هم او س پېغلتوب ته
رسیدلي دي ، د هغوى به خه کېږي ؟ کورکې يو نارينه هم نشته
چې پام پرې وکړي او نېړدې خپل او خپلوان هم نشته .

اغا جان خه وخت وروسته خارندوی ته ورسیده ، له خپل ئانه
ھيچ خبر نه و ، دکور فکر و پوي خود پوليسيو د مشرغ بوله
فکرونورا و يبن کرو.

- خومره يې رالىبلىي دي ؟

- جى-

- جى، جى مە كوه ! ربنتيا، ربنتيا راته ووايە، كەنەدا ۋىنە
وينى، ددى دوه، گۇذارە ستادارو دى، وايە ھەغە خرى.... دې پە
كۆم ئايى كې پىت كې دى، پوزى تە دې را وستم، ھەغە پخوا ھەم
ستازوى و كەنە چې د ترورستانو سره مونىولى او بىالە مونبىز
سرە پە نېنىتە كې مېشىۋى و ؟

- نە سىبىه ! زە لە پخوانە نە يە خېر ، زما د زوى نوم خودل اغا
دى ، د ھەغە دوركىدو پە اارە خومارا پورھەم ثېت كې دى.

- يو خوالە ترورستانو نە پىسىپى اخلىپى، زامن او لۇنىپى ورسە
لىپى او بىاد دروغۇ راپورونە ... پولييس لە هەر خەنە خېردى،
مۇرۇتە راپور راڭلى چې ستازوى لە ترورستانو سره مەلدى.

د پولييسو مشرامەركە:

- تورىپى كوتىپى تە يې واچوئى.

د اغا جان منتونه او زاري هسي ب عبت لاري، پولييس خپله
فيصله اورولي واه او په نړۍ کې د اسي قوت نه و چې هغه له دغه
مصيبت نه خلاص کري.

د بندی خاني په تورتمه کوئنۍ کې د اغا جان ژړا او انګولا هم د
خلورو د یوالونو تر منځ غلې شوه.

په خلورمه ، پنهامه ورخ چې د هغه تبر(مېرمن) خارندوى ته د
ورښتو تلو او له پولييسو خخه يې د خپله ميره په اړه د پونښتنې
جرات وکړنو خبره شوه چې هغه يې د بنار لوبي بندی خانې ته
استولى دی. د اغا جان مېرمنې له خارندوى خخه د وتلونه
وروسته د خپل خاوند درا خلاصولو په خاطرد چم گاونده ، د
مشرانو او کشرانو ګيرې ونيولې خو په دې ورڅو کې چا
پولييسو ته د نېړدې کيدو خولا خه چې د کتلوزره هم نه کاوه.

د وخت په تيريدو سره د آغا جان د مېرمنې غور به د اسي
ګنګوسي ورو رسبدې چې ګواکې هغه په دريمه ورخ په
خارندوى کې د پولييسو له خوا د تروستانو په اړه د مالوماتو تر
لاسه کولو په خاطرد و هللو او تکولو پر وخت وژل شوي او د هغه
مرې يې د سره کمر په بن کې بسخ کړي دي.

خود هغې زره د دغه حقیقت منلو ته تیار نه او هره ورخ به له کوره وتله، کله به یو ئای او کله بل ئای د خپل مېړه په اړه به یې پونښنې کولې، د مېړه بندی کیدا یې د زوی غم هم ورڅه خه ناخه هېرکړي و.

هر کله به چې دا د مېړه په لته کې له کوره وتله نو هر خل به یې یوه نفر ته یې د کور د خیال ساتنې په اړه ویل، هغه نفر نه د دوی خپل او نه د دوی ګاونډۍ، بلکې یو نرښه دلاورو، چې د خلکو په واده، کوژدن، زیبیدنې او یا هم په سنتی کې به یې میدان ګرمولو چې له دې لارې به یې پیسې لاسته را وړلې او د خپل ژوند شپې به یې سبا کولې.

د اغاجان له بندی کیدو وروسته همدغه نرښه دلاورو چې کله به د نارینه او کله به د بنځو په کالو کې د دوی د کور وړه بولو او له بازاره به یې د سود سودا، وړلورا وړلوا پونښنې کوله، که خه به د را وړلوروو، نو هغه کار به یې سرته رسولو، بیا به یې د دوی له کوره لري، د کوڅې په بل سر کې د پروت گټ د پاسه ډډه لګوله، هر تلونکي او راتلونکي ته به یې د طمعې نه پرته که چا ټواب ورکاوه او که نه خوده به سلام یا په خیر راغلی ویل.

د دلاور سترګې به همیش د اغاجان د کور په ورښې وي، په تکنه غرمه کې به چې مطمئن شو، چې د اغاجان تبر او درې

واره لونې به او س د دودى د خورلو خخه وروسته ويدې شوي
وي، نودى به هم جگ شو او خپله لاره به يې ونيوله.

په هغه ورخ هم د آغا جان مېرمنې ورته ويلى و، چې بسايې د
شې پورې هم بيرته رانشي، دلاور توله ورخ په لوړه تېره کړه او
بيا درسته شې يې هم په تشنس او شوګيره تېره کړې وه،
شاوخوالس بجي د آغا جان مېرمن چې ده به ورته ترورويل،
بيرته راغله، نو دلاور د امانت ورسپارلو وروسته کلي نه بهره په
شاره کې پرتې خپلې کيردي ته لار، په کتې پريوت او لکه
ماشوم په بې غمه خوب کې په خريدو شو.

دلاور ته به د نورو کليوالو په خېرد اغا جان لونېو هم ماما
ویل، دی د قول کلي د مشرانواو کشرانو ماما و، په داسي حال
کې چې د ئەمکې پرمخ يې هیڅ خپل نه درلوډه، همدا کلي دده
خپل و، که چېرې به بې ئايه ناروا به ورسه وشوه او یا به هم د
کلي ئەلموتو په توکو تکالو کې په ربنتيا وواهه، نو د خو ورخو
لپاره به شاوخوا کوم بل کلي ته لار و خود لبې مودې وروسته به
لکه د پمن سپي لکي په خپو منډلې بيرته راغى او هر چاته به
يې موسکى خوله چينګه چينګه کوله او ويل به چې پلاني کاكا
په زوره را وستم، گئي نه راتلم، کليوال او س دده له دغه عادت
سره بنې اشنا وو.

د اغاجان له تگ راهیسی د هغه د فامیل د پاره د لاورنه زیات
 باوري او اعتمادي سپی نه و، هم بې ضرره واو هم بې د خه طمع
 بې نه لرله، بس که کومه گیله به بې وه، نوله پاک پروردگاره بې
 کوله، چې ولې بې داسې پیداکړی دی، خه خطا بې کړې وه، له
 دې نه چې نه وی پیدا شوی بنه به و.

هره شپه به په کت کې له پريوتلو وروسته په دغو فکرونوا او
 غمونو ډوب له خدای سره په جنګ و، او بلاخره به په ډکو
 سترګو ويده شو، خو سهاربه وينبید وسره سم د شپې هر خه
 ورڅخه هېر وو، په یو نوي جوش به له خپلې جونګړې ووت.

د اغاجان مېرمن ډپره ئيرکه او پوهه بنځه وه، هغې غېرله
 د لاورنه په بل هيچا باورنه کاوه.

د هغې درې واره لوښې او س د پېغلتوب په درشل ولاړې وې،
 بخت رویداره، چې د ژوند او لس سپرلي يې ليدلې وو،
 سپوربمى هم شرموله، هغسي خودري واره خويندي مورته
 ورته ډيرې بنايسته وې او د پلار په خېرد سروه د وني دنګې،
 بسانګې وانګې ونه بې وه، مګر مشره خوريې دومره بنايسته
 وه لکه نانځکه، د هغې د اخلاقو په اړه به شاوخوا خلکو
 مثالونه ورکول.

که دل اغا نه وای ورک شوی نود بخت رویداری واده به وخته
شوی و.

تاج ملوک خان چې په خومره مینه د خپل یوازیني زوي هاشم
ملوک د پاره د بخت بپدارې د پلار لخوا د ننواتې د منل کېدو
درنه ميلمستيا او بندهار جوړ کړي ونود دل اغاله ورکيدو سره
سم په هومره بېړه په مات زړه د دغه کوژدن ماتولوته مجبور
شوی و، هيڅوک نه پوهېدل چې د دغه کوژدن د چا په زور ماته
شوې وه، مګرد اغا جان کورنۍ د غمونو په داسې سیلاپ ور
لاهو وه، چې نه پوهېدل کوم غم وژاري او کوم یو پريښدي

يوه ورڅ تکنه غرمه وه، ناخاپه وروډېدو، د اغا جان مېرمن
ورغې کړ:

- خوک يې درغلم د دروازې پرانستل کيدو سره سم څلور تنه
په زوره کور ته دننه ورننو تل.

د دريو تنو په لاس کې ټوپکې او څلورم تن په خپل لاس کې
كتاب نیولی له هیبته ډک و.

يو تن وویل:

- تروري موب ستا تکلیف ختمولو ته راغلي یو، ستاد لوښو سره
نکاح کول غواړو، راشه ملا صاحبه !

له دې سره د کوتي په لور لار، پاتې درې تنه هم ور روان شول.

د اغاجان مېرمنې په حیرانتیا و پونتله:

دا خه وايې بچي، دا خه وايې....؟

له ډيرې ويرې د هغې له خولي نور خه ونه وتل.

د اغاجان لوئې د ور پرانستل کيدو سره بسخينه کوتي په ننوتې،
هغوي د کوتي د کړکۍ نه ټوله ننداره وکړه، په هرڅه پوه شوې،
د کوتي یو ور کوڅې پلوته پرانستل کيدو، منځنۍ لور ادينې
هغه ور پرانست، په ډېراميد یې د کوڅې په سرکې پروت کټه
وکتل، دلاور خپلې جونګړې ته د تګ لپاه جګ شوی و، ادينې
ور منډه کړه او دلاور یې له مته و نیولو:

محافظان دي که قاتلان خو کورته مو را ننوتې دي، ژر کوه؟

د ادينې په پښو کې زور نه و، هم هغلته په کټ کيښناسته،
دلاور منډه کړه، له هم هغه لاري کوتي په ور داخل شو، د اغاجان
مشري لور ورته هرڅه بیانول چې په دې کې اواز شو:

- یه جينکو ژر ژرنوي کالې واغوندئ او وار په وار دلتہ راشئ،
ملاصاحب راغلې دی چې نکاح مو و تړي.

بل اواز شو:

- ژر کوئ ژر..... د اغا جان مېرمنې پېلپسى ژرل ، زاري منتونه
يې کول - يا بچيە ! د اسي مه کوئ... دا يتيماني دي... گورئ دا
روا نه ده.... ډېره ناروا ده..... نن مه کوئ.... په مورې ترس و کړئ...

يو وسلوال خپل ټوپک د هغې په تندی کينبود او ويې ويل:

- غلي کيرې او کنه؟.... د خره لوري... غورونه دي را
و خورل.

او د يوې لتي سره يې بنکته و غورخوله.

- جينکو ! رائئ که مورې در نتوخو.... دومره وخت را سره نشته.

له دي ډلي خخه يوتن وويل:

د ملا صاحب لاس او خپي د اسي سپينې شوي لکه وينه چې
نلري.

په دي کې لو مرې پيغله چې له ئانه يې پرونى تاو کړي و، په
ورو ورو راغله او په پسته ژبه يې وويل:

- زموږ مور مه وهئ، مور واده ته تيارې يو.

ملا صاحب هغې ته د کښينا ستلو اشاره وکړه، او ورڅخه چې د
رضامندي پونښتني وکړي..... د اغا جان ميرمن پخپلې بې
وسې لکه د کاني په ئاي پرته وه، او سخو يې اوښکې هم و چې

شوې وي، نه پوهيده چې څه روان دي. ملاصاحب د رضامندي.
نه وروسته، د دوو شاهدانو د ګوتونښې هم د نکاح پر پانه
واخیستې.

د نارینه وو په او ازاونو کې شور شو:

- مبارک شه! مبارک شه!

په دې کې ملاصيб وو يل:

- بله نجلی راولئ.

د اغاجان ميرمنې د جګيدو کوبنښ و کړخو په پښو کې يې
قوټنه و، بيرته ولويده، ناوې جيګه شوه او د خورد
راوستلو لپاره د بنځو کوټې ته ورنتوه، لبوخت وروسته تک
سور شاله کې نغښتې دو همه پیغله راغله، هلته کې بناسته او د
نکاح مراسم تر سره شول، د ناوې رضامندي فقط د هغې د
سرښورونې پوري ترلي وه، چې د شال په بنوئيدو معلومه شوه
د لمړۍ نکاح په خير دو همې د نکاح مراسم تر سره شول،
ګوټې ولګول شوې یو دوو تنو بیا مبارک شه! مبارک شه!
وو يل، او بیا چې چوپتیا شوه.

د درې بېمي ناوې راوستو لپاره هم بايد خوک تللي وای
څلور وارو کسانو د یو او بل مخ ته و کتل او بیا يې په حمکه د
اغاجان د ميرمنې بې بنوده وجود ته و کتل، خو هیچا هم د بنځو
کوټې ته د نوتلو ته جرات ونه کړ.

يو تن خاموشې ماته کړه او دويمې ناوې ته يې وو يل:
- څه! ته ولاره شه او خوردي راوله.

د لب ارام نه وروسته ناوي پورته شوه، او د بسحود کوتې په لور روانه شوه) درې خلور گامه يې لانه وو پورته کري، چې يو وسلوال په ئير سره د هغې پښوته وکتل او د هغې په تگ باندى خه شكمن شو ور پورته شو او د ناوي پسې د بسحود کوتې ته ورننوت، د ننوتلو سره سم د هغه سترگې په مخامنځ نيم بيرته ور باندې ولگيدې. د بسحود په کوتې کې له ناوي پرته بل هيڅوک نه و سمدستي يې د ناوي پلو منډه کړه، ناوي د سر شال لابنكته په کټ هم نه و غورخولی چې دغه وسلوال له متنه ونيوله، او په بل لاس يې د هغې پرتوګانښ رابنكه، پرتوګ بنكته پريوت او وسلوال چيغه کړه:
دا خه دي؟

د کور ترڅنګ د بسوونو له هډې نه يوبس د تورخم په لور روان شوي و په دې بس کې درې بسحینه سورلى چې مخونه يې پت کړي وو، ناستې وي، په دې وخت کې د دوو ډزو او ازونه تر غور شول دوی يو بل ته سره وکتل، د سترگو لاندې يې پړونې لامده شول، يوې غلي له ئان سره وویل:
اَنَّ اللَّهُ وَ اِنَاٰ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ.

خدايي خدمتگار

د سړک پرغاره بېړه وه، لس دولس بنځي، درې خلور ماشومان او دوه دولس ديارلس کلنې نجونې د یوزلمي نه تاوراتاو ولاړ وي. ډېر سنجیده او خاموشه چاپېريال و. غېر له ماشومانو د هريو په خېړه د خفګان وربېڅي خوري وي. د زلمي په خواکې یو سوتکيس (د جامو بکس)، یو غټې بېګ، بستربند او تیفن بکس (د خوارک لوحى) پراته وو. زلمى شايد کوم ئاي يا بل وطن ته روان و. بېلتون خواکه هر ډوله وي د تلونکي او وروسته پاتې کېدونکي دواړو د زړونو تنکي رګونه چوونکي وي. سفر که د زده کړي او ګټې په خپرد خونبى کارونو لپاره هم وي مګر زړه بې منلو ته نه اماده کېږي. د بېړۍ په منځ کې ولاړ زلمي په بېړه کې د ولاړو کسانو د هيچا هم نه زوي و، نه پلارو، نه ورورو او نه د کوم بل یو خپلواں و. بس هغه د دغه ټولو کسانو سره د زړه یوه ډېره ورته انساني خپلولي لرله. دومره ورته چې د ټولو رشتو جګه د مينې او اخوت یوه رشته وي. د زړونو د پيوستون رشته.

دلاور چې نوی نوی فارغ التحصیل شو او لومړی سرکاري
 نوکري یې د ډیلی نه یونیم سل کیلو متره لري لو بدیع کې
 پروت د هرياني ایالت دروحتک ولسوالۍ په یوه ناحیه کې
 ولګپده نو هغه په لومړنيو ورڅو کې ڈېر ژړلي وو. تنکي عمر
 د خپل څلوانو او یارانو د محفل خخه لري د هغه مثال د
 سېل نه د جلا شوي مرغه په خپرو. د مورد لاس نگولی د کشر
 ورور د خويندو سره په نه خبره انګتني او جنګونه، د همزولو
 سره د کريكته لو بو هغه ڈېر ژړولی وو ليکن وخت د هر پر هر
 مرهم وي. د هغه د زړه تڼاکې هم ورو ورو کښاستې او خه موده
 وروسته نوی پتې ونيولو. د هغه بنې سړیتوب، د هر چا سره د
 مرستې او کومک روبي، د مشرانو احترام او له کشرانو سره
 مینې او محبت په لړ وخت کې هغه د شاوخوا ټولو کورو نو یو
 ګران او محترم غږي و ګرځولو. په لاره د تګ په وخت د هغه
 لاس به تل په تندې و. هر مشر او کشر ته به یې سلام کاوه او د
 کور کلي د حال احواله نه یې ئان خبر ساتلو، که چېږي کومه
 کورنې کې به کوم غم تکلیف پېښ شو نو د ټولونه زیات
 پريشانه او مصروفه به دلاور و. په پښو هم دو مره سپک و چې
 په ستومانې نه پوهبدو. له کاره به چې بېرته راغى نو تر نيمې
 شېې به د خلکو په کارونو بوقت ولکه د خرخ (چورلنډۍ)
 خرخېدو، دغې ناحيې ته دراتګ نه دو همیاشتې وروسته چې

دیوی هفتی په رخصتی، هغه بېرتە خپل بىارتە تللۇنۇ تۈل
 ورپىسى ھېرخپەولىكىن د هغۇي خېگان د هغەد بېرتە راتىڭ
 سىرە د هەرچا د پارەد خەنا خە سوغات پە راۋىلۇ لرى شۇ. د
 دغۇ ورۇ ورۇ تحفو او ھالىيۇ پە برکت دلاور د چا زوى و اود
 چا ورور، د هەرچا خدمت تە بە تل لاس پە نامە. د الماس ترور
 لور چى پە ازمۇينە كې ناكامە شوه ھەم د ورته يوه مياشت درس
 ور زىدە كېرى او كامىابە كېرى يې وە. د هغى نە وروستە خود دە
 كور چى تۈل ئىال پە ايكىي يوه كوتىھە محدود و، د مازىگەر د شېپە
 بجۇنە تر او و بجو پورى يو فعال بىسوونئى گرخېدىلى و، ور كې
 بەد لرى لرى چم ماشومان ھەم درس تە ور تل. هغە ورخ خود
 هيچا نە ھېرىپى كله چى بىرام داس كاكا پە ناخاپى باران كې
 را گىر شوى لو ند خىشت كورتە راغلو، تېپى نىولى او خۇ ورئى
 لە كتەنە و پا خېدىلى. د لاور ددى د پارە خپل ئان گرم گىنلۇ او پە
 لومەرى مازىگەر يې ورته يوه بىھە چىرى راۋىپى وە.

د كورنى د غۇرۇ ھېراسار نە وروستە يې پىسىپى اخىستىپى وې
 لىكىن هغە ھەم ھېرى لرىپى، د هەرش سىنگە د پىغلىپى لور منجىت
 كورد لىيدو د پارە چى دەللىك د كورنى. غېرى راتلىل نۇھەم
 دلاورو چى پە لېر وخت كې يې د هغۇي د كور خېرە بىلە كېرى وە.
 دوھدرىپى نوي كەتونە، نوپى بىسترىپى، د پاسە پېرى د غۇرۇلۇ
 خادرونە، يو دوھ دانىپى چوکى، د ستىيل ھىنىپى لازمىي لو بىي او

لبې و چې میوې دا هر خه دلاور را وړي وو، د اسې لکه وریا،
 دغه انتظام د هلک په کورنې ډېره اغیزه کړې او هم په هغه
 وخت یې د منجیت نامزدګې قبوله کړې وه. د دې نه وروسته د
 هرش مېرمن به چې هر ئای کېناسته نود دلاور د سپتونو په
 بیان به نه ستومانه کېدله او سخن دلاور د هر چا د سختې مل
 شوی و، کله کله به دو مره ستړۍ شو چې د تیښتې د پاره به
 چمتو شو ليکن د دغو خلکو مینې او عقیدې دغه کارتنه نه
 پربنیسودلو. د اکبر ماما د دریو اولادونو د پاره د کتابونو او
 بستې موندلو لپاره هغه ډیرې هڅې کړې وې ليکن خه ګتیه یې
 نه وه کړې. بلاخره یوازې د کشر زوی د پاره یې دلیپ کمار د
 لور زاره کتابونه را وړې وو، خواکه لو مرې خو پانې یې خيري
 وې ليکن گوزاره کېده، ځکه سرليک وغیره هسې نه هم خوک
 نه لولې، بیا هم د لیپ کمار لور ترڅو ورڅو پرسېدلی مخ
 ګرچدې چې نوي صنفته به د زړو کتابونو سره ئې. خو
 میاشتې د مخه چې د دلاور مور ډیره ناروغه وه او د هغه پلار
 دلاور ته کورته د راتلو د پاره ویلې وو نو هم د دغو خلکو مینه
 د دلاور د خپو زولنې ګرچیدلې او هغه یې په د اسې مهمه
 موقعه هم کورته د تګ لپاره نه و پریښی. البته دا ویل ګرانه ده
 چې داد دلاور سره د هغو خلکو مینه وه که د هغوي خود غرضي
 چې دی یې نه و پریښي، ليکن خه وخت چې د دلاور مور نه

شوه نو بیا یې پخپل لاس هغه ته لیک راستولی و چې د کار د
مصروفیتونو خخه دی لې وخت د کور لپاره هم سپما کوي

لکشمی ابی خواکه نوم یې پرې والدینو د شروت د خدايگی.
ایښی و مګر له نسه ډیره وړې او څان وینی بنځه وه، په کلپی
خوله به هره ورڅ دلاور ته د معمولي معمولي شيانوراولو
خواست کاوه چې د دوى پيسې وساتل شي. کله ډنګوري، کله
تختې، کله څمخې، کله جاروګۍ، کله لرګي، کله تيل، کله
ډیوه او کله کله شيرني. شيرني له دې خاطره چې د زړو او
سپین سرو په وروستي وختونو کې پستو پستو شيرنيو پسې
لارې خاخې. یوه ورڅ نو د هغې فرمایش ډیر عجیب و.

((زویه! ماله لږې بنايسته غوندي تسبي، یوه جوره د تيلې
پیزار، بنه شان کاليو یوه جورې سره د لوپتې او یو شال که
راورې نو ډیرې دعاوې به مې وګتې، بلې ته خبرې کنه ستا
خور په کرناال کې واده ده. زه سباد هغې کره د خينبانو کورته
ئمه. که د خور د پاره هم لې ارزان شيان ډیره بنه قسمه د کاليو
جوره، د دواړو لاسونو لپاره تک سره بنګړي، یوه سره دوشاله
او شينګړې پراورې هغه به هم ډیره خوشاله شي)) دلاور په بله
ورڅ د یو پنډوکې سره راوسید چې ورکې د لکشمی ابی
تقريبا واره غونبتل شوي شيان موجود وو. دلاور چې غوته

پرانستې وەندابى سترگى بىتى راوتى وي چې د دومرە
بىھەرقەمە شىيانو پىسىپەلە كومىپەركوي البتە چې دلاور ورتە
تەول تىال پىسىپەولىلىپەنۇھەكەپەتكەپاتىشوه. پەدومرە
پىسىو خويوه لۇپتەھەم نەكىدە. ابى د تىيلىپەسینەلەپەخپۇ
كېپە او تىسبې يې ژر ژر و گرئولىپە، چىرىھەخوشالەشوه.

لە دفترە دلاور ھىخكلە تىش لاس كورتە بىرته نە گرئيدو.
ھەمبىشە بە يې يۇنە يو پندوکى ياتىلىپە لاس كې نى يولىپە وە.
كەلە كەلە بە دبار و ۋۇنكۇ پە خېر كەت بە يې ھەم پە سرايىنىپە و.
ورئىھە تىرىدىپە. نەناحىيە كې د دلاور د نوڭرى د دريو كالۇ وخت
پورەشىو و اوھە بىرته خېل بىارتە روان و د خدايىپە امانى
لپارە د شاوخوا چەم گاونە د يىر كسان چې ورکى ئىينىپەغلۇپە او
مېرۇنىپە شاملىپە وي ھەم راوتىپە وي، شېپە مياشتىپە دمەخە وادە
شوي مادھوري و ويل: ((ورورە! ستاد لاس راوبىي نىيل پالش،
لىپ ستىيك او پاودربە تردىرىھە وختە ستا يادونە راتە تازە
ساتىي)))

پېغلوتىپە ادىنيپە مخكىپە خبرە پەرىكەرلە ((انكىل دا ھەھە كالىي
دى چې تا راتە راوبىي و و)) خېلۇ كاليو تە يې اشارە و كەرە د
كىلال د بچىي د كۈرۈپە لۇخىي نەھەم پە زياتە كەش كېپە خولە چې د
غانبىسونۇ نېنىھە نېسانە ورکىپە چانە وە لىيدلەپە وریا كور و ويل ((

دلاور خانه ! زما بچيده تيردوو كالونه مې ژمي کې خوب كړي
 دې، دومره تودې برسنې او کمپلې دې راته راوري وې چې په
 ټول هندوستان کې به پيدانه شي)) مخکې له دې چې دلاور
 څواب ورکړي واي لکشمۍ ابی بیا کله احسان فراموشې
 کولی شوه، هغې هم د احسان قبلونې په توګه د دلاور په مخکې
 د مینې او پيرزوينې په توګه دواړه لاسونه رابنکل او په دواړه
 مخه ېښکل کړو. په دې کې د دلاور په مخد هغې ټينګې لارې
 هم وموبيل شوي او ژريو مچ پري د کينينا ستلو د پاره وبنګېد
 ليکن دلاور پري لاس رابنکلو او وچې ېږي کړي. لکشمۍ ابی بیا
 هم بې له ويلو پاتې نه شوه ((زما زوي زما بچورې ډير مې تنګ
 کړي دې)) د ژرغونې او از سره ې د مکر خو خاځکي هم را
 وخلول ((تيره مياشت ې خپلې خورته خومره بنا يسته تکه سره
 جوره، شال، بنګړي، سينګاردان او خه خه راته راول)) یو خو
 اوښکې او بیا ې چيغه کړه ((یا زما خدا یه ! زما دومره بخت
 چيرې دې ؟ ما کله دومره بنې ورځې لیدې شوي ؟ یا الله زما
 بچورې انسان نه، فرشته و فرشته، او س به خوک زموږ په پرهر
 مرهم بدي ؟ خوک به رانه د زړه حال پونستي ؟ موږ خوبه او س
 دا قصابان او س په چړو حلال کړي. د کور دومره ارزان- ارزان
 شياب به خوک راته راوري ؟)) د دلاور بس راتلواونکي و هغه د
 ټولو مينې او محبت له یو دنياوي انسان نه د بل جهان پريښته

گرخولی و د سپین سری لکشمی ابی د اسویلو په اوریدو
جذباتو کې ورلاهو شو ويې ويل: ((ابی! دا خو خه دومره گرانه
نه ده. ما د اټول شيان به د شمشان نه راول، تاسو هم دا ډير
ارزان-ارزان توکي له شمشان خخه راولی شئ)) بس راغلو
دلاور ورته و خوت، مګرډله کې موجود هر یو تن گونګ پاتې و
بالکل لکه بت، نه سلام نه کلام، نه چا ژړلی شول او نه چا
خندلی، نه مهرو نه غصه، روان بس په دورو کې پت شو، ولاړه
ډله هم هغسيې ولاړه وه.

يادونه:

شمشان د هندوانو د مرۍ سوؤلولو هدیره ده. هلتہ د بامبن له
خوا د وروستیو دعاو نه وروسته مرۍ د چانډال له خوا سیزل
کېږي.

غتی غتی سترگی

زیبا چی نز د خپلی ملاستی کوتی هفه کرکی چې د کوڅي پلو
خلاصیده د پاکولو لپاره پرانستله نو هک حیرانه شوه. د کوڅي
په بله غاره د ودان کور کرکی یې بيرته ولیده او دا هم چې یوه
سپینن سرې ورکې د کرکی د ورونو په پاکولو بوخته وه. تیرو
دوه نیم کلونوکې لومړی ئل و چې دا کرکی یې بيرته کړې وه،
که نه نوتل به بنده وه. دوی به همیش فکر کولو چې شاید دغه
کور کې به هیڅوک هم نه او سیرې که نه نو یو نیم ئل خو به یې
هر موږ کرکی پرانستله زیبا خوشحاله شوه او ژرژرله زینو
څخه رابنکته شوه چې په خپلی لوردا زیری وکړي:

- ګرانې! زیری مې درباندې، خبره یې مخامنځ کورته خوک
raigali دي؟.

- خوايې موري؟ ته خنګه خبره شوي.

- د مخامنځ کور کرکی خلاصه ده او نن یوه بودی ورکې ئای
پاکوي.

- بنه

لە دې سره گرانە ھم پە هغۇ خپو پە زىنۇ وختلە چى پخپلو
 سترگۇ ھر خە ووينىي. يو وار خو يې خپە بى ئايىه شوي او
 نبوي دونكى وە خو خدائى و ساتلە. ديو نوي كرايىه دار لپارە پە
 نوي كور كىي ابادىدل سخت گران دى. د زپو گاوند يانور وابط
 لکە د كور دغۇر بىنە پاخە شوي او پە پىاپۇر دوستىي او
 د بىمنىيىو بدل شوي دى. د يو نوي تىن پە كىي داخلىدل سخت گران
 دى. تىرۇ دوھ نىمۇ كالۇ كىي د زىبَا كورنى. ھم پە چىن كىي د
 ختەك حىشىت درلۇد. د هيچا سره يې كوم تماس، دوستىي يا
 رابطە نە وە پىدا شوي. دوى ھيلە من وو چې كە ھر خوك، ھر كله
 چې دغە كورتە راغى د دوى سره بە ۋېرىنە روابط ولرى، ئىكە
 نوي كورنى تىل د يو او بل د نېرىدىپ ارىي كوتە اپاروي. گرانىي د
 كې كىي خخە مخامخ بېرتە د كې كىي دتنە و كتل چې ور كې يوه
 نرى و چكى زپە بىنە جارو پە لاس بىكتە پورتە كىدلە. پە
 داسى حال كىي چې پېرونى يې پە سرپە كار بۇ ختە وە، تر ۋېرە
 وختە يې د گرانىي سره سترگىي و نە جنگىيدى. دغە بىنە چې نن
 وي كە سبا، گرانە بە حتمىي ور سره دعا و سلام كوي او كورتە بە
 يې راولىي چې لە نوي گاوندې سره ارىي كىي تېينگىي كېرى. گرانىي
 خپلە كې كىي خلاصە ساتلە او پە همدغە ھيلە بىكتە ور كوزە
 شوھ.

مورا او لوردواړه ډیرې خوشحاله وي، داسې لکه چې هم د دوى
څوک نېبدي خپلوانې ګاونډ ته راغلي وي. د شېږي به بې په کټ
کې د پريوتو سره دواړو د نابلد ناليدلي نويو ګاونډيانو په اړه
ترناوخته خبرې وکړې چې داسې به وي او داسې به نه وي،
داسې به کوم او داسې به کوم.

په بله ورڅ د پاخيدو سره سم ګرانې چت ته ورمنډه کړه او د
کړکۍ خخه پوري یې د خلاصې کړکۍ دنه وکتل ليکن خه
کش کړپ نه. تر دوو ورڅو پوري بیا چو په چو پتیا وه، البتهد
کړکۍ ورونه به خلاص وو. مورا او لوردواړه په شش او پنج کې
وې:

- چيرې به د کور ميرمن د کور پاکولو له نه وي راغلي؟

- ايا بیا به کړکۍ بندې شي؟

په درېيمه ورڅ چې ګرانې د خپل لوړې پور د کړکۍ خخه
پوري وکتل نو هلته یو څوک د کړکۍ په څنګ کې په ميز
زور پند سر ناست و. شاید د کوم کتاب یا مجلې په لوست بوخت
و. ګرانه له حیا ژرد کړکۍ ترشا پتیه شوه او په پټو پټو ستر ګو
یې خو ئله د کړکۍ د چاود پوري وکتل، ليکن کتاب
لوستونکې سر پورته نه کړو. ګرانه باوري شوه چې څه څوک نه

خوک گاونديان خوراغلي دي او بلاخره يو او بل سره به حتمي
راشه درشه کوو.

گرانه په ورخ کې خلور پېنځه واره د خپلې کړکي، خواته ورتله
او د مخامنځ کړکي، خڅه دننه د چا د ليدو هڅه به يې کوله کله
به کړکي، خلاصه وه او کله به بنده ليکن ترڅو د دوونا اشنا
کسانو سترګې يو شوي نه وي او يو او بل ته يې په موسکا کتلی
نه وي. د خبرو اترو پیل نه کېږي. گرانې که هر خومره کوبنښ
وکړو خود نوي گاونډيانو کورته د تګ لاره هواره نه شوه.

د کوڅې په بله غاره د کړکي، ترڅنګ په پروت ميزد کتابونو
شمار زيات شو. د لوستونکي پوره خيره خونه بنکاريده البته
دا خبره باوري وه چې هغه يو څوان زلمي دی، ډير بنياسته دی،
غټې غټې سترګې لري، ډيره بنکلې نري، پوزه، تک تور
وېښتان، نري نري بريت او د توربخنې زنې خڅه يې دا اندازه
لګیده چې ډيره يې پوره نه وه راختلي. گرانې دا توله اندازه د
خپلې کړکي، ترشا هم پخپله لګوله ليکن ستونزمنه دا وه چې د
لوستونکي مخ به کړکي، ته نه مخامنځ کيدو، خنګزن به ناست
و، شايد لوست کې د پوره پاملنې په خاطر.

هغه ورخ د گرانې د خاطرو له ټولو سپیڅلې او تل بنیرازه ورخ
وه کله چې زلمي له خوکۍ پا خيد، کړکي ته مخامنځ ودریدلواو

په شوند و يې د تنکي موسکا يوه بنا يسته سيلی تيره شوي وه.
 گرانې سمدستي د کړکي د شانه خپلي ګوتيه ته منهه وروهله
 او بيا يې درسته شپه خوب همنه و کړي ((خومره بنا يسته
 غښتلې، دنګ دراز زلمي دی. د ګوتيه نيوکې ځای همنه لري،
 لکه خداي پاک چې په فرصت کې جور کړي وي. راته بسکاري د
 کړکي ترشا يې ليدلې يم، ځکه موسکي شوي و، لکه راته
 وايي ته فکر کوي چې ما نه يې ليدلې، ته ډيره نا پوهه يې؟))
 گرانه په دغه راز خيالاتو کې ډوبه وه، درسته شپه کټه کې ډډې
 په ډډې اوښتله او سهار د لوړۍ سترګې سره بیا کړکي ته
 رسیدلې وه.

د نهو بجو شاو خوازلمي خپلي چوکي ته ئahan ورسولو. مور
 ورته يوه پياله چاي هم راولې او په ميز يې ورته کينسودلې.
 بنا يې زلمي ناشته بنسکته کړي وه. يو دوه ګوته چاي يې و خښلې
 او په مطالعه کې د اسي غرق شولو چې ګرد چاپيره دنيا ورڅخه
 هېره شوله د زلمي په ميزد پرتې راه يو او از ډيرتیت او ريدل
 کيدو او سندره ورکې روانه وه ((ماته په مرو سترګو کتل مه
 کوه مړ به مې کې زما جانانه !)) ور پسي بله سندره هم همدغه
 سې وه ((کل جهان کې سترګې نشته لکه سترګې د صنم))
 گرانې فکر کولو ((پرون يې موسکا کوله نن راته پيغام راليږي.
 راسره دوستي ... شايد مينه کول غواړي خوزه هم دو مره نا پوهه

نه يمه چې د يو نا اشنا سره به دومره ژر مينه وکړم تر خو چې
 مې بنه پیژندلی نه وي گورې که خبرې ورسره وکړم زه خه دومره
 سپکه هم نه يم او نه دومره ارزانه يمه چې د مينې په ليونتوب
 کې هوښ او حواس مې ورک شوي وي نه بلکل نه، که ته ځوان
 یې، زلمى يې ليکن زما هم د ژوند سودا ده بنه په سوچ او فکر
 به کوم... خو په مينه د چا زور چليږي؟ بنده روند او کون شي.
 مينه خه وخت خپله غلبه وکړي چې انسان خبرېږي نو ساګ
 سيلۍ وړي وي. بې نومه اشنا که مينه دي راسره پيدا شوې ده
 نوراته مخامنځ ولې نه رائې؟ مخامنځ ولې نه کښينې؟ يو ځل
 خو مې ووينه !)).

د الول کشمکش او خیالاتو په زانګو بستکته پورته کېدونکې
 ګرانه ورڅه ورڅ د نوي ګاونډي په مينه کې راګيريدله. هره
 ورڅ به يې سحر له وخته سره نوي نوي کالي اغوستل او خپل
 منزل ته به ورسیده. لوړۍ خو ورځي خو به يې د کړکۍ ترشا
 له چاود نه زلمي ته کتل او بیا وروسته ورو ورو هغې هم خپل
 کټ د خپلې کړکې خنګ ته رانېږدي کړلو. کله په يو انداز او کله
 به په بل انداز کښیناستله، په مکيز به روانه شوه او که زلمي به
 کتل هم نه ليکن دي به قصدا خپل ځان ورته وربنکاره کولو.

زموره ذهن ڏير ناپوه او خود غرضه دی. کله کله مور په پردي خيز
 دومره مين شو چې هغه راته خپل بسکاري او د حقدار حق راته
 بې ځایه بسکاره شي. هغه ورخ خواتتها وشوه. مايگري و ګرانې
 ڏيرې بنايسته او نوي جامي چې پلاريبي له المان خخه راليلولي
 وي، اغوستې او د کړکۍ مخې ته په دې اميد ولاړه وه چې اشنا
 به ې ستابينه وکړي ليکن دا خه؟ هغه هدو دې ته هم نه کتل. هم
 هغلته په ناسته ناسته له ستو ماني ې د خوکۍ د شا سره ملا
 ولګوله، لاسونه ې پورته کړل، ستو ماني ې وویستله او بیا
 ې سندره شروع کړه ((ستاد در په خاورو خوبن و م، در باني مې
 وه قبوله)) سندره ې ختمه کړه او بیا ې په مردار کتابونو سر
 بسکته کړو. ګرانې ته ې یو خل هم ونه کتل. هغې ته ڏير قهر
 ورغى که لېه پیشند ګلو ې وی نو سربه ې ورمات کړي و
 ليکن په دې نيمائي اشنا ې کې دومره جرات بنه نه بسکاري دو. د
 شپې ڇوچي ې هم ونه خورله په ڇير خفگان او مات زړه کت کې
 پريو ته.

په زړه باندې د صبر د تيرې ګېښو دلو سر بېره بیا هم ګرانې
 کړکۍ ته تګ هير نه کړو، خوزلمی په دغه سحر رانغلو. په بله
 ورخ ګرانې د تې بانه وکړه او توله ورخ هم هغلته په کت کړکۍ
 ته مخامنځ ستر ګې پرانستې ملاسته پرته وه ليکن د زلمي خه
 درک نه و. په درېيمه ورخ د یو ولس بجو شاو خوا هغه د کړکۍ.

له مخيٽ تيرشو. د کوم فلمي ستوري نه کمنه. تک سپين رنگ، تور بخن کميس پرتوگ، چشمی په ستر گوداسي لکه شهزاده معلوميدلو. گرانه د قهر، ميني او پخپل انتخاب د غرور د گه و په جذباتو تر منحه د زره د نازک خوليyo چونکي حد ته رسيدلي وه. په دې کې زلمي راغي او د کړکي، په خواکې ودرید او په ډيره مستى يې سندره زمزمه کړه ((نن د جانان ديدن ته حمه توري نري وريخي، خدايه ته لنډ کړي دا د ورځي تابونه)) د سندري په اوريدو گرانه وريته پيته شوه. ((مينه ما سره کوي او خي د بل چاليدو ته سندري ماته او روې او ياري د غيرو سره. زه دلتنه ستا په غم مره شوم او ته خي د اغيارو ديدن ته؟)) د گرانې د تنکي زره د زغم ټول ورخونه مات شول. هم په هغو خپو ژرژر له زيني بنکته شوه او مورته بې له خه ويلاو د نوي ګاونډيانو کورته لکه د توپان ورنتوتله احترام او تکلفات، سلام او کلام هر خه د هغې نه هيرشوي وو. لکه تنور تکې سري ستر گې نيو لې گرانه د زلمي مورته په وينا وه:

- بې شرفو، بې شرمو، بې حيا، تاسو له شرم هم نه درخي،
پردو لوپو ته سندري وایع، اشارتونه کوي...؟

- ولې بچيhe! خه وشول؟ ولې دومره په قهريې. کښينه...
دلته کښينه.... لږې او به وختنه لوري.. د زلمي سپين

سری مور چې لوخي يې وينخل راجيگه شوه، گرانه يې
له لاسه ونيوله او په کټ د کښينولو خواستي يې ورته
وکړلولیکن گرانه د قهره تکه سره لمبه وه.

- نه کښينم ستاسو په دې مردار کټ او مرداره چوکۍ.
موږ تاسو ته خه دومره سپک او معمولي خلک بنکاره
شو، خه بازاری خلک ييو، خه لوچک ييو. دا کارونه به
تاسو کويه دا به ستاسو خصلتونه وي. موږ ډير پتمن او
غیرتمنده کورني ييو. دلته کښينه! بېخ دې ووئي ستا
د دې کټ او د کښينا ستلو...

- لوري! ما خو پوهه که؟ زموږ ګناه خه ده؟ خه خطابي
رانه شوي ده، ما خو چيرې ته ليدلې هم نه يې.

کورکې د شور او ټوګ په اوريدو له چتنه زلمي هم خپلوزينو
خواته راغي او له همه ځایه يې له موره پونتنه وکړه:

- ولې موري! خه چل دي؟ خه شور دي؟

- هم دنه پونتنه وکړه. نا معقوله بې شرفه! بې پته! هر
ورخ رائي، راته په کړکې کې نیغ کښيني. درسته ورخ
په باڼو ستر ګوراته ګوري، اشارتونه کوي او خدای
وهلی راته سندري هم وايي.

د دې هر خه په اوريدو زلمى ورو- ورو له زينې رابنكته شوي و.
په سوچ غرق و، له وروستى پاوري بې لا خپه بنسكته کړي نه وه
چې مور بې په چفو چفو په ژرا او سلګو شوه.

- بچوريه! ده درته اشارتونه کول؟ دی درته سندري
وايي؟ يا الله! يا زما بخته! تاد دي ورخې لپاره
ژوندي ساتلم؟ بچيده دا عاجز هيچاته اشارتونه نه کوي،
هيچاته سندري نشی ويلى. دا حق خداي ده ته نه دی
ورکړي.

- گنې زه دروغ وايم؟ ګرانې له قهره وویل.
نه لوري! ته دروغ نه وايې، زما د زره سره! ته رینښتیا
وايې ليکن زما بچوري زما دا بد بخته زوي روند دی. دا
به خه اشارتونه وکړي؟

ګرانه لکه د شين اسمان خخه ګړز په مئکه را ولويده. د هغې
خپې درنبي شوي وې د پورته کولو قوت يې نه درلود. لکه د یو
بت د زلمى په سترګو کې يې سترګې خنبې وې او د اوښکو یو
رود تري روان و.

بودا

امسا يې راپورته کړه او انګړ ته له راوتلو سره يې په زوره چيغه
 کړه ((چراغ او بلبلې رائئ چې خو)) دواړه ماشومان را ووغل،
 د یوه په لاس کې د کريکټ کوچنۍ بیت و او بل سره یو ارزان
 بیه توپ. دواړه ماشومان د نیکه نه یو خو قدمه وړاندې روان
 شول.

د تقاعد نه وروسته د هغه په نورو کارونو کې یو داو چې د
 مازیګر لمر به زیرې شواومارغان به خپلو خپلو خالوته په
 سيلونو بيرته ستانه شول نو خپل لمسيان به يې پارک ته بیول.
 په دي وخت کې به کله په کبله کينښاست او کله به د خپل عمر
 نورو سپین دېرو سره په خبرو او له ورايې به يې د خپل سود
 ننداره کوله. وايې چې د اصل نه سود خوبوي. هغه هم د خپل
 لمسي او لمسي سره د پره زياته مينه درلو ده. یوه ورخ چې د
 ميتهيو د زوي سره دوى دواړو پتې پتېوني کول او د دوهدقيقو
 لپاره د غور اسکي د کير په شاپتې شوي وو او بودا نه وو ليدلي
 نو د سترګو په اوښکو يې تول ګريوان لوند کړي و او چې په نظر
 يې را غلل نو هم هلتله په ئاي کينښاست او تره پره وخته يې د
 زړه حرکت معمول ته نه را ګرځیده. د ماشومانو هم ور سره زښته

زياته مينه وه بې لە هغه يې چيرته ڏوڌي هم نه خورلە. کە كال دوه
کاله پس تگ راتگ به هم را پيбин شونو دوي به ورسه غوٽه
وو.

د ابتدائيي ڪلونوزده ڪري او تعليم هم زيات مشكل نه وي، دغه
الف. بـ. پـ. يـ. ايـ. سـ. شـ. مـ. يـ. خـ. جـ. مـ. جـ. اوـ. منـ. فيـ. دـ.
ماشومانو دا هر خـ. دـ. خـ. پـ. نـ. يـ. كـ. نـ. زـ. دـ. ڪـ. رـ. يـ. وـ. اوـ. پـ. دـ. يـ. كـ. لـ.
يوـ. خـ. وـ. خـ. هـ. ڦـ. خـ. ڦـ. مـ. صـ. رـ. وـ. فـ. يـ. ڦـ. دـ. يـ. ڦـ. ڦـ. ڦـ. ڦـ. ڦـ. ڦـ. ڦـ.
ورـ. غـ. لـ. ڦـ. اوـ. لـ. بـ. ڦـ. خـ. ڦـ. ايـ. دـ. انـ. بـ. وـ. اوـ. زـ. وـ. پـ. وـ. رـ. اـ. نـ. دـ.
درـ. نـ. اـ. وـ. فـ. قـ. طـ. دـ. يـ. وـ. سـ. پـ. يـ. بـ. يـ. زـ. وـ. پـ. لـ. مـ. صـ. نـ. عـ. يـ. درـ. نـ. اوـ. نـ.
بلـ. کـ. ڦـ. هـ. فـ. هـ. استـ. اـ. تـ. دـ. هـ. ڦـ. دـ.
لـ. پـ. اـ. رـ. ڦـ. بـ. ڦـ. پـ. يـ. بـ. يـ. بـ. سـ. پـ. نـ. کـ. وـ. هـ. سـ. پـ. خـ. وـ. زـ. اـ. پـ. مـ. مـ. اـ. شـ. اـ. شـ.
معـ. اـ. شـ. دـ. اـ. سـ. پـ. مـ. رـ. يـ. وـ. يـ. چـ. سـ. پـ. تـ. رـ. هـ. کـ. اـ. خـ. يـ. شـ. نـ. دـ.
غـ. لـ. نـ. دـ. ڇـ. لـ. ڇـ. تـ. گـ. اوـ. هـ. غـ. وـ. خـ. وـ. پـ. هـ. لـ. اـ. رـ. کـ. ڦـ. پـ. رـ. وـ. رـ. هـ. رـ. خـ. زـ.
ڏـ. کـ. هـ. بـ. دـ. بـ. نـ. سـ. کـ. اـ. رـ. بـ. لـ. کـ. کـ. دـ. دـ. پـ. اـ. رـ. ڇـ. دـ. دـ. غـ. دـ. دـ. دـ.
سـ. وـ. نـ. يـ. وـ. دـ. هـ. دـ. کـ. وـ. رـ. دـ. پـ. اـ. رـ. سـ. اـ. تـ. لـ. پـ. وـ. يـ. پـ. دـ. دـ. کـ. اـ. رـ. دـ.
داـ. باـ. وـ. هـ. پـ. خـ. بـ. ڇـ. دـ. يـ. وـ. يـ. خـ. اـ. خـ. کـ. سـ. رـ. هـ. منـ. گـ. ڏـ. کـ. يـ. دـ. لـ. شـ.
کـ. لـ. ڇـ. دـ. کـ. وـ. رـ. خـ. اـ. دـ. نـ. وـ. کـ. رـ. لـ. پـ. خـ. لـ. نـ. خـ. نـ. هـ. ئـ. يـ. پـ. بنـ. هـ. دـ. بـ. اـ. نـ. دـ.
رـ. دـ. يـ. اوـ. پـ. هـ. شـ. يـ. دـ. پـ. يـ. وـ. رـ. تـ. هـ. ڦـ. يـ. بـ. دـ. بـ. نـ. سـ. کـ. اـ. رـ. پـ. هـ. زـ. يـ. وـ. غـ. وـ. دـ.
خـ. يـ. تـ. ڦـ. مـ. رـ. وـ. لـ. سـ. رـ. سـ. هـ. بـ. دـ. اـ. دـ. تـ. هـ. رـ. وـ. رـ. خـ. دـ. گـ. يـ. دـ. دـ. دـ. دـ. دـ.

کوي چې ډوډي ته يې زړه هم نه کيرېي. په دې وخت کې د کور سپین رېيري او سپین سري که په میاشت کې يوه ورڅه هم د انبرور له لاسه په مينه د پیاز سره په سوکړک د کچې ګوتې غورينه ليکه هم او ويني نو درست کال يې د زړه نه او وحی هر خپل پردي ته د انبرور د سخاوت او ورسه د مينې کيسې کوي.

بودا به د بازار سود سودا هم کوله او که چېږي به په چم گاونه کې خه مرګ ژوبله و شوه دی به ورته هميشه رسيدو. دا هغه وخت وي چې هرڅوک په دې احترام او ادب د زړو نه د هغوي د حال احوال پونښنه کوي او دوي خوشاله شي چې لا هم په خپلولی کې يې احترام موجود دی.

بودا به هرغم ته د ئان رسولو هڅه کوله په دغه نه سپيتووب کې د هغه په زړه کې يو لوی ارمان پت و چې د غم خپلو ترمنځ به کيښناست نو په خه ناخه خبره به يې (هرې دوار) کې د مري هورته د سپارلو په ثواب و عظه و کړو. دې به په دې فکر کې و چې کيدای شي خوک تيار شي او (هرې دوار) ته خپل مري د ليګلو تصميم و نيسېي مګرد بودا تیمول دوستان، اشنايان او خپلوان هم د ده په شان په اقتصادي بيړي سواره و، د لېبارد زياتيدو بهانه يې غونښله، او د غسې په هرې دوار کې د ګنګا په سپېڅلو او بوا کې د غسل او بیاد سیندلا په غاره د مراقصې ارمان به يې په څای پاتی شو. چې کورته به بيرته

ستون شو نود الماری خخه به یې خپلې تکي سپينې جامي را
وو يىستلى، بىكتە پورتە به یې كېلى او بيرتە به یې پەھغە تاخ
كې كىينبىدلى. اوس خويي د جامورنگ ھم خېشى او
گۈنئى شوي وې خوبىا ھم نوي وې. وادە بنا د يوازى د زلمو
او پىغلو د پارە وي د مشرانو د پارە نە، سوبارام چې د خپل
نوسي د وادە زىرى پە بودا و كرونو هغە دير خوشالە شو.

د بودا كاكا زوى او انپورە بىنە وو. زوي يې پە يو سرکاري
دفتر كې كاتب و خو پخپلەتنگ دستى كې ھم خوشالە و، او
د خپل پلا رە براحترام يې كاوه. چې زوى بىنە وي انپورنىشى
خرا بىدى، د دە انپور ھم د خپل پلا رە زيات د دە احترام كاوه.
دە بە لە خولى خبرە نە و و يىستې چې هغې غريبىي بە د لاس كار
پرينسودو او د دە امر بە يې ترسە كاوه.

البته بودا كاكا پخپل ژوند كې ايكي يو ارمان لرلو. هغە دا
نە چې يوه مىنە ولرى، د مالدارى خبىتن شى، موتقى لارى
ولرى، ئىكە خبر و دايى لە وسە و تې خبى دى، خود هغە
ارامان دا و چې يو ئىلى د (ھرى دوار) مقدس بىارتە ولا پشى
او هلتە دىنگا پرمقدس سىيندلا كې دا و غۇپۇ و هلۇ
وروستە د سىيند پە غارە كېنىنىي او يو دوھ ساعتە عبادت
و كې. لكە د نورو هندوانو دا يې لوي ارمان و او د دې ارمان
تر سە كولو لپارە هغە د خپل لومړي معاش نە تىيارى شروع

کړی و، لبې لبې پیسې به یې بیلولې او چې خهناخه پیسې به غونډې شوې نو تک سپین کمیس پرتوګ او یو خادرې پی راول. او س نو نیم کارتر سره شوی واو له هغې وروسته به یې هم پیسې ساتلي مګر سرخورلې به جمع شوې نه وي چې د مصرف سوری به له یوې خوارابنکاره شوی و په تول ژوند کې هغه غېر له د دغۇ كالیو اخیستلو خخه پرته بل کوم پرمختګ ونه کړای شو.

يو ايماندار کاتب خخه په دې نړۍ د یوازیني او لاد د تحصيل او د ناروغه مېرمنې د تداوي او روزني او بیا د او لاد د واده نه پرته د کوم بل غتې کارتر سره کول یا د ترسره کولو غوبتنه سمه نه ده. د خپل تېرله او بدې ناروغې وروسته یې د پره هڅه وکړه چې د هغې ايره هربدوا رته ورسوي او هلته یې په پخپل لاس د ګنګا په مقدس سیندلا کې د بشپړو مراسمو وروسته لاهو کړي. د مېرمنې په مرګ یې ورځې تیرې شوې او خو میاشتې وروسته یې په د پرنیولي زړه هغه ايره د خپل بنار تر څنګ بهیدونکي رود ته وسپارله. له دې وروسته هغه قانع شو چې هيڅکله هم پخپل مصرف (هري دوار) ته نه شي تللې هر کله چې به یې په چم ګاونډ یا خپلوا نو کې خوک مره شول نو هغه به حتمي غې کاوه که چېرې ايره د ګنګا په سیندلا کې لاهو شي نو د پر شواب لري خو هيچا هم دو مره مېرانه ونه کړه

چې دی بې له ئانه سره هربدواارتە بیولى واي. دوه درې نفره
بە ولارل اوپه ورخ دوو کې بە بىرتە راگلل. دى عاجز بە هم
دغسى ارمانجن پاتې شواو كورتە پە ورننوتلو سره بە يې ورو
غوندى الماري پرانىستە چې پە (هري دوار) كې د گنگا پر
غاره د عبادت د پاره د نويوكاليو جوره وويني. يو يوشى بە¹
يې بىكتە پورتە كرل او پە مات زره بە يې بىرتە كېنىودل.

يوه ورخ پە باعچە كې ناست و او د تصوراتو پە دنيا كې ورك
و د ھوانى، واره خوبى خاطرې يې د سترگو پە ورلاندى د يو
فلم پە خېر روانى وي چې ناخاپه يې چا پە او بە لاس كېنىود.

- ولې اشنا ! پە كومو سوچونو كې ۋوب يې؟

- نە نە .. هيچ ... بس فكر مې كاوه چې عمر خومره ژرتېر شو.

- ياره ! پېرىدە دا سوچونە، دنن فكر كوه دنن، دا ويني
مخامنەم د دوى فكر كوه دا زموږ گتىه ده، خدائى دې
دوى بىناد و اباد ساتىي زموږ خوشالىي هم دوى سره ده،
چېرتە دى نور دوستان؟ نە دى راغلى خە؟

- بس دغە دى راتلونكىي بە وي، نو وايەنن ...

- هو نن خوشالە يېم ددى مياشتىي پە شلمە مې د زوى واده
دى، گوره چې اوس بە خە بهانە نە كوي، لە او سە تىيارى
و كرە او چمتۇ شە، تولو دوستانو تە بلنە ورکوو، گوره

چې بیا زموږ په ژوند کې د اسې ورخ رائحي او کنه، تول
دوستان به یو ئای کېرو.

د بودا ازره وتبنید، ډېره موده وروسته د اسې ورخ راغلي وه
چې دی واده ته بلل شوی و، سمدستي بي بلنه ومنله او پخپله
واده د تګ لوز يې ورسره و کرو.

په اصل کې زاره، سپین دېري او سپین سري غم، جنازو
او ميصيبتونو ته غوبنتل کېږي، خو کله چې د چا واده،
سونتي يا بلې نبادي مرکه راشي د کور خوانان دا خپل
خانگړي امتياز ګني، د هغوي په فکر که د کور عمر خورلي
مشران په دې مراسمو کې خه و خوري نو ګډه به يې خرابه شي
او د کورني د پاره به بل مصيبيت جورشي ګډا نخا خو پريبرده
که د واده تر کوره لار هم شي نو لس ورځي به يې پښې دردونه
کوي. دا یو عام فکر دی واده کوژدن په زلمو باندي بنائيسته
بنکاري.

بودا پوره دولس ورځي انتظار وکړو او د واده نه یوه ورخ
مخکې يې خپل ګډون خبر ورکړ مګرزوي يې د سوبارام په
کور کې هیڅوک نه پیژندلو او دی د واده د پاره پخپله تيار
شواود بودا ارمان سګ سيلۍ شو.

د داسې کوچنيو اولويو پېبنواو خوبو ترخونه وروسته چې
څه وخت تېرشونو ورو-ورو د هغه اشنايانو، دوستانو او
ملګرو چې هغه به ورسره په باغچه کې هره خوبه ترخه خبره
کوله هم له دي نړۍ سترګې پتې کړي نن چې هغه د یو لوی
ماتم په لړ کې د راغونډو خپلوا نو په منځ کې ناست و او په
و چو سترګویې اسویلې کول، نن هيڅوک هم داسې نه وو چې
هغه ورته ترغارې وتي واي او په چيغو چيغو يې ورسره ژړلي
واي. نن د هغه یوازینې نيازنین زوى د موټر د تکر په یوه پېښه
کې مړشوي و او د وروستي غسل لپاره يې مړۍ کوتې ته دننه
شوي و. بودا په و چو سترګو اخوا د يخوا کتل او په دي فکر
کې و چې بنايې له کوم گوت نه به يې زوى په موسکارا ووخي
خود برژريې سورا اسویلې سره په زمکه سترګې خښې کړې. په
دي وخت کې يې انګور خواله راغله او په یو مړ ورو غږيې د
هغه په غوب کې وویل:

- دا دا ..... هغوي نوي کالي غوارې ..... د

بودا سرپورته کړ د سوچونو په بهير ورلاهو شو او بیا يې
وویل:

- بچيې هم هغه کالي ورکړه ..... نوي دي.....

او یو سورا اسویلې يې وکړ.

سوالگر

د نړۍ شاوخوا په هر ھبوا د کې سوالگر شتون لري، لیکن اسيابي هپوادونه ددي لعنت خخه ډېرزيات متاثره شوي دي، د ناراسته، لټانو او حرام خورو د پاره د ګېډي ډکولو دا ترتولو اسانه لارده. لارشه په یو چوک کې ودرېږه، خوله کړه وړه ونيسه، سترګې پتې کړه او لاس و غئوه، بس خوک نه خوک د عقل د بنمن چې تردې دمه به یې خپل مور او پلارته او بهنه وي ورکړې خو سمدستي به له جې به یوه سیکه راوباسي او د خپل ژوند د واړه ګناهوند کفارې د بې په توګه به یې د خیراتي په لاس کېږدي.

مازديګرته چې درويزه د شرابو یوبوتل او د چرګ يو پنډۍ سره د کور په درشل نتوؤخي او د خپل تبر او ماشومانو د چرګ په پنډۍ او د شرابو پر بوتل سترګې ولګېږي نود هغوي واړه شکایتونه د خره له سره نبکر شي. د چرګ په پخېدو ماشومان پيسانيږ راکاډي چې کله ناکله د وخت د کمبود له کبله او م پاتې شوي او غرب ماشوم په مخ لکه څېږي را پريوؤخي او درويزه د شرابو له تاثير لاندې خپلې نسخې ته د خپل نننې ورځي د هغه

مکر، فربب، چل او تگى لايپي وهى، په کوم چې هغه نن يو
ساده کليوال غولولى دى او دغه د کرايپي پيسىي بې هم ترى بود
کړي وي

ډيلى كې هم د ګدايگرو زوردى. سړى په لاره روان وي چې
ناخاپه يو خوک له يو ګوت نه حاضرشي او خوله ګړه کري، که له
لوږي کوم د کان خخه دې خه شى و اخيست او خولي ته به دې
نېبردې کري نه وي چې بنكته د پښو په خوا کې به دې سپى خپه
پښ کېبردي او سوالګربه دې د لاسه د خوراکي شيانود سترګو
په زور د اخيستلو په کار مصروف وي، يو چوک هم داسي نشته
چې واره ماشومان، بشئې او ناريئنه سړى په ارامه پېبردې دوى
د سړک پر غاره د يوې ونې لاندې يوه تيله (بيگ) اينې وي
چې سحر مهال وروکى له کوره د وتلو په وخت د يو دفتر د هغه
کاتب په خېرد غرمې بنه غورې زيرې ډوډې سره له يو دوه
اينګولى اينې وي، خوک چې درسته ورخ د خپل مامور د
سپکو سپورو لتيو اور بد و وروسته ستپې مازديگر خپل کورته
بېرته ور ګرخي او بيا بيا زره کې وايي چې که وس يې رسپدلى
نو دا نوکري به بې همدا نن پرېښودلې واي، البته د ګدايگرو په
تيله کى يو خيز اضافي هم موندل کېږي او هغه د دوى د
اغوستلو کالي وي چې دوى بې د خپل و ظيفوله شروع کولو
نه مخکې بدل کړي وي، ټکه په دغو کاليو کې ورته هيڅوک

خيراتنه ورکوي چې خومره زيات يې په کالو تور موبلايل
 لګولي وي او خومره زيات يې خيري کړي وي، هماګومره زياتې
 پيسې لاسته ورځي، له دې نه پرته د پرسپدلي ګډلي سره د
 باردارو بسخو روغتون ته د رسولو لپاره د مرې د کفن يا هدیرې
 ته د رسولو لپاره بل دين او مذهب ذکر په نوم، د کوم بابا د
 زيارت په نوم يا دغه راز په کومه بله پلمه سدم خلکو خخه د
 پيسو بودولو بې شماره طريقي په دوى ته معلومې وي. دوى
 دومره نښه نفسياتي پوهه لري چې د ګاک په ليدو پوه شي بايد
 کومه طريقه او چل په کار راولي. دوى داسۍ ما فيا ګانې لري
 چې د لارو کو خو خخه پردي اولادونه وتنبتوسي. لاس پښې يى
 مات کړي يا يې سترګې رندي کړي. ځينې يې لري په بل بشار کې
 خرڅ کړي او هلته ورڅه د ګدايگرو کاراخیستل کېږي. نن
 سحر کوم یو د پر ضعيف او ناتوانه سپې چې له ئانه د ماشوم
 هلو ئلوقوت هم نه لري د پوزې په موادو يې مخ لړلې پر خمکه
 پروت دی. یوې بسخې چې شايد په کوم مبارک کار روانه وه، د
 دغه سوالګرد سترګو د تاثير لاندې لس قدمه بېرته راغله، دده
 په لاسه کې يې د لسو روپو لوټ کېښود، ګېرچا پېره يې وکتل
 چې چا چا ولیده او بیا په لوړ سرتبرو تله، سوالګرژر لوټ د
 خپلو کونا ټيو لاندې کړ، مخا مخې يو خوار او ډنګر مزدور کار
 چې د سړک د یو برقي ستنې لاندې د لکړو لپاره په خولو کې

ڇوب او له ڌاييه نه شو خو حيدى، په پس خىدلو ستر گو د لسو
 روپو لوٽ ته کتل چې پري د دوه وخته د ڏوهي او په پري
 اخيستل کېدای شي. مزدور کار پوره زور سره ستن نېغه
 و درولي وه، په دې کي شل گوډ او معذور کسان په مخصوصه
 رکشا کې یونفراغى، شلبدلي جامي په لاسونو او په مخ يې
 توررنگ مړلى، تکي سري ستر گې، له قوارې خورب، د
 ګدايگرو تر خنگ يې ریکشا و دروله، بسته را کوز شو او نېغ
 په درويزه پسي ورغى، د سوالگرنه يې د نن ورځي را توپي شوي
 پيسې واخيسىتى، چې بېرته گر ئېدونكى و نو سوالگرورته
 وويل:

- هېر دې شول چې نن لومړي نېتىه ده، زماد معاش ورخ
 ده، نانا بدوقه لاس کړو.

- هو دا واخله ټولو ته مې ورکړي، بس ستا پاتې وي، دا
 دى ما چېرته ورخ ناوخته کړي ده؟ بس دغه فکر کې رانه
 هېر شول چې نن پيسې ولې کمې دي؟

له دې سره د سوالگرو بادار پخپله رکشه کې کيننساست او
 په بل ګدا پسي روان شو.

مور

د شپیلک له غړ سره اور ګارې ورو-ورو له ستېشن خخه روان
 شو. نوي ختلي مسابر لاخای پرخای شوي نه وو. دناستې دپاره
 چا یوې خوکۍ ته چابلي ته کابو تولې خوکۍ د کې وي. دنویو
 سورلیو لپاره بېخی ئای نه و مګربیا هم هر مسابر په یوه نه یوه
 خوکۍ دخان نښلولو په هڅه کې و او زړې سورلې وي چې
 خوک یې دخانه سره نه کېښنول. خو تنه په خوکیو لکه اوده
 پراته وو او چې هر چابه د کېښناستلو لپاره د هغوى د پښو د تېل
 وهلو کونښن نودوی به پښې لایسې او بدې کړې.

د ګډوډ پروت سامان له پاسه هم ئینې سورلې سورې
 وي. ئینو مسابر و خولکه موږک لکې پسې چج تړلې و. ګارې
 کې د ګوتې د اپښودلو ئای نه و او هغوى نه یوازې خپل بلکې
 د ګاوندېيانو مال اسباب یې هم راوري و. یوه زړه بنځه چې خادر
 پرسرو او د ګونځې ګونځې خبرې د پاسه یې دنا اميدی نښې له
 ورایه بسکارې دی ناهيلې ولاړه وه. هر خل به چې سورلیو اخوا
 دیخوا د تګ لپاره حرکت و کړو نو هغه به بې تولې شوه او ژربه
 یې دناست نفر پر سرلاس کېښود چې ونه لوړې. د هغې په
 سترګو کې د سمندر په خېر ژوروالي برښېده. د دې کوتې د هم

هغه او بدي خوکي په بل سر کې د کړکۍ خوا کې د تور رنګ په
 خادر کې تړلی یو پندوکۍ پروت و. یوې سورلۍ د خپلې نوي
 واده شوې مېرمنې د کېښنولو په خاطر د پندوکۍ په خنګ کې
 ناست زلمي د خپلې غوتې غږوکې د نیولو او ئای ناوې ته د
 ورکولو لپاره وویل مګر ناست نفر حواب ورکړو چې داغوته نه
 بلکې یوه سپین سرې ده چې د ختلوراهیسې هم هغسي څورنده
 پرته ده. په ذې کې ناست زلمي ولاړې ببر سرې ته هم وکتل چې په
 درنګ ساعت کې لو بدلونکې وه. هغه ودرېدو او په دې احترام
 یې خپله خوکۍ، ولاړې ببر سرې ته ورکړه. زړه بسخه د بې شماره
 دعا وو سره پر خوکۍ کېناستله او ډېروخت راهیسې بندیوان
 توخي یې را پیل شو. پرته غوتې لړو خوچدہ مګر په خادر کې
 پتې څورنډ سرې پورته نکړو. کارې روان و. نویو او زرو
 سورلی یو بیا د سیاست، مذهب، د حکومت د ناکامی، چل
 تګي، د جرمونو د زیاتې دونکو پېښو او ستونزو په اړه د بحث نه
 وروسته دیو بل د کورنیو په هکله هم خبرې پیل کړې وي. د
 بحث مباحثو په دوران کې به کله د ځینې ماشوم د ژړا غږ
 شو، کله به په بله کوته کې د ټوانانو شور ماشور ختلو چې قیتې
 به یې کولې او یو خوئله خود اسې شور هم پورته شو لکه جنګ
 چې وي. د سپین سرې توخي به بیا بیا را پورته کېدو، هغې
 د خادر د پېڅکې د غوتې نه د لرگې یوه توته چې غالبا د سونډو

و ه په خوله کې کېښوده مګر تو خى يې بند نه شو. پنډوکى ترور ددى يې هرڅه نه بې خبره پرته وه. لېلې وخت وروسته به يې د خادر دنه د سلګيو او اسوبلو او از هم اور بدل کېده. د سپن سري تو خى چې لبدمه شو نو هغې په څنګ کې دناستې پنډوکى ترور سلګي، او ربدي نو خان يې ټينګ نه کړي شو. په دې کې د مابنام تياره خوره شوي وه، ګاري کې بلبونه بل شوي وو. زیارتہ سورلیو ډوډي خورلې وه او ځینو وروستی مرپی په لاس کې وي. سپن سري د څنګ پنډوکې له متنه و خوئوله:

- ته ډوډي نه خوري، گوره ټولو و خوره، که نه يې لري نو
له مانه يې واخله، ما سره ڇبره ده.

خو پنډوکى ترور کوم حرکت ونه کرو، سین سري نوره هم په زوره خوئوله ((تاته وايم پاسه ډوډي دې خوره.)) د پنډوکې ترور ژرا بنده شوه، له مخ يې خادر لري کرو او تکې سري سترګې يې سپين سري ته ور واړولي. سپين سري ورته بیا وویل ((ډوډي و خوره خوري ټولو و خوره، بیابه....دادی بېره راتلونکي دی، هر خه خوري را وې غواړه چې وي خوري که نه بیا به تر سهاره ودې پاتې شي.)) سپين سري چې د وخت ډېږي تودې سري لیدلي وي په هر خه پوهه شوه چې دا ډوډي دا سې کوم غم لري چې یوه دقیقه يې هم هېرو لو ته تياره نه ده. سپين سري خبره بدله کره او وي وویل:

تەد كومي خوانە راروانە يې خوري.
لە جمونە.
اوس خوبه هلتە موسم بدل شوي وي ، هوا به يخه شوي
وي.
هو.
زەپە انبالە كى اوسم ، دانبالى موسىم ھم اوس نسە شوي
دى.
نو تە چېرى روانە يې ؟
پنداوکى ترور خواب وركرو ((دجايىزى داخىستلى لپارە
جيپورتە روانە يەم ھەغى د خبى د ژر خلاصولو كوبىسىن وكرۇ
مگەر سپىين سرى پرى نېبىودلە ((جايزە، دخە شى جايىزە، تا گەتكلى
دى ؟؟؟)) پنداوکى ترور يو خل بىيا پە ژرا شوه . سپىين سرى
پېنىمانە شوه . لە دې نە وروستە پورە چوپتىيا خورە شوه او يوازى
د گارى د تگ اواز او ربىل كېدو . شېھ نىما يى تە رسېدىلى وە .
دواپە بودى غلى ناسى وي . دكىنال پە سەتىپشىن كى گاپى تم
شو . لومرى سپىين سرى لە او بە پلورونكى يوبوتلى او بە
واخىستى او د خنگ ناستى سپىين سرى تە يې سەت وكرۇ . ھەغى
چى د انكار سر خو خولو نو دې ورتە بوتلى پە لاس كى كېنىسۇد
او ورتە يې ووييل ((و خكە ، و خكە ، ستونى دې وچ كلىك

شو. پندوکی. ترور او به او خبلي او ورپسي سپين سري هم او به
 و خبلي او په دې کې ريل گاري بيل شپيل و وهلو او روان
 شو. گونگه شپه کې دريل گاري دوازا او د ھينو خلکو د
 خرهاري په منځ کې کله کله یونيم ټوخي او د ماشوم ژړا
 او ربدل کبده نوره غلې غلتيا وه، گاري رفتار نیولی و او د ډنګا
 ډيچا، ډنګا ډيچا مسلسل غړختلو چې په دې کې یوناخا په له
 بلې سپين سري پونښنه و کړه. چې ته چېرته ھې؟، له دې سره
 سپين سري چې تراو سه له اصل نه لري وه ناخا په ساكت شوه ((
 یونازولی زوی مې و، د اته ويستو کالو و، پلاري یه هم په پوچ
 کې جنرال و.)) سپين سري د پوچ دنوم په اور بد و سره لږ تکنى
 شو. د پندوکی. ترور خخه لړلري شوه، ژرژري یې سترګې و چې
 کې او خپل داستان ته یې داسې ادامه ورکړه: ((تبر جنگ کې
 شهيد شو.)) هغې بلې ورته وویل چې مېړه دې؟ پندوکې ترور
 ورته وویل چې هو غونښتل مې چې زوی مې غونښتل چې
 انجنري وکړي او خپل دفتر پرانيزې او هره ورڅې په ډک زړه
 ولیدی شم خو هغه د پوچ شوق لرلو او لار په پوچ کې شامل
 شو. شپږ میاشتې د مخه چې د مجاهدو له خوا پوچي گاري
 والو ھولی شول نو په یوه گاري کې هغه هم سپورو. له دې سره
 هغې په چیغو چیغو و ژړل، د ژړا د بندو لو هر خومره هڅې چې
 یې وکړي ناکامه شوي او په سلګکیو سلګکیو کې یې وویل چې

سبا ته ایالتی حکومت هغه دمپرانی جایزه ورکوی بلی سپین
 سری چې په ژرا کې د پنډو کې ترور نه هم وړاندې وه د او بو
 بوتل د هغې شونډو ته نېدې کړ او په زوره یې ورباندې خو گوته
 او به وختنې بیا یې ورته د لاسه ورکړه: ((خورې مه ژاره، زموږ
 د بدېختو هم د غه نصیب دی، زما میراتې د زوی هم همدا حال
 دی، مجاهدو د دین او مذهب په نامه له ځان سره بوتلو، یوه
 ورئ یې راته مرۍ راپرو او راته یې وویل چې د پوچ سره په
 نښته کې شهید شو. له دې سره هغې یو اوږد اسوبلي وکړو او
 وې ویل: ((که زموږ د کور حالت بنه واي نو هغه به هېڅکله هم
 له مجاهدو سره نه واي تللى، وزګارتیاو او کوره لوډې هغه
 مجبوره کړو چې یو کار وکړي او د مجاهدو لپاره هم دا بنه
 موقع وه، هغوي زمالالۍ له مانه واخیست)) له دې سره په ژرا
 شو. پخه شپه وه، له دوی پرته نورې تولې سپرلې و بدې شوې
 وې، خوک په ناسته او خوک په یو بل پرتبې وې په دې کې
 پنډو کې ترور یو څل بیا وویل: ((خورې ماته هم ګوره که نه؟
 یوه دقیقه مې هم د هغه خبره له مخي نه لري کېږي، هروخت مې
 ستر ګو ته مخامنځ ولاړ وي. خنګه به زمانا زولي بچوري په وړه
 وړه خبره له ماسره جنګ کاوه، زه به چې مروره شوم نوبیا به یې
 پخلا کولم او س به مې خوک پخلا کري؟ خوک به زما په درد
 غمجن شي؟ خوک دې چې په نيمه شپه زما او بنکې و چې کړي.

په دې کې ورته سپن سرې داوبو گوت ورکړو او وي ويل:
((او سخو دا خوارې شپې د کالنه هم او بدې شوې دي. په کور
کې چې د ناشې انګور ستړګو ته ګورم نونه پوهېږم چې کومې
خواته وتنبتم دوه میاشتې بې د واده شوې وي. بیا بې په مرا وو
ستړګو د پنډوکۍ، ترورنه و پونټل: ((سبا حکومت ستا شهید
زوی ته جایزه ورکوي؟)) خو هغې ورته سه دستي څواب
ورکړو ((زما د زوی د سر قیمت را کوي زه په جایزه خه کوم، زه
ترې کوم لري ځای ته روانه يم، چې زما زوی په کې نه وي، زه په
هغه جهان کې خه کوم په دې وخت کې یوې له حکومت نه
شکایت پیل کړ او بلې له مجاهدینو نه. پنډوکې ترور وویل:
زما زوی د وطن لپاره لار او ستا زوی د دین لپاره خودواهه د
مور زامن وو. زوی که د هر خه لپاره مرشی خود مور زړه ورپسې
درد کوي په دې کې اخوا په بله خوکې کې یو ماشوم د مور
شیدې رو بدلي او د خپلې مور په توده غېړه کې ویده شوی او
مور هم ورباندي د مينې لاس اينې. دواړه سپین سرې او س
غلې شوې وي او دا ورڅه هېړو وو چې کوم زوی د کومې مور
و په چورتونو کې غرقې وي، د شبېلى غړ ختلو، د تور دود په
منځ کې ریل ګارې په مخه روان و .... ډزه غړ په ..... ډزه غړ په
ډزه غړ په.

د بناغلي روشن لال ملهوتره لنده پېژندنه

روشن لال ملهوتره د رامداس ملهوتره زوى او د داتارام لمسى دى. پلنۍ تاټوبى يې د پښتونخوا په سوات کې کابل ګرام سيمه ۵۵. د پیداينست دقیقه نېټه ورته نه ده خرگنده چې پر کوم کال زېړېدلی، خود سرتیفیکېتې يعني اسنادو له مخي يې د پیداينست نېټه د ۱۹۵۰م کال د جنوری لومرۍ نېټه ۵۵. د هند د نيمې وچې له وېش نه وروسته د شپېتمو ميلادي کلونو په شاوخوا کې يې د کورنۍ اقتصادي وضعه بنه نه وه، د ژوند ګذران د بنه کېدا او د روزى او نفقې پیداکولو په موخه يې کورنۍ د ۱۹۷۲م کال د اپربل پر شلمه نېټه د سوات له بريکوت سيمې نه د هندوستان نوي ډيلې ته وکو چيده. په سوات کې يې په پښتو ژبه خبرې کولې، خو په ډيلې کې د هغې سيمې د خلکو په خبرو نه پوهېدل او خلک د دوى په پښتو نه پوهېدل پر ژبه د نه پوهېدو له امله يې کاروباره پر خراب شو، هېڅ کار او خوارې يې ونه موندله، کورنۍ يې اړه شوه ډيلې پرېږدي او د هندوستان یوه بل ایالت اتر پردېش ته کله شې خو څه موده وروسته بیا بېرته له اتر پردېش نه ډيلې ته راغل.

نساغلی ملھوتھ د پنځه کالو په عمر د پښتونخوا د سوات د
بریکوټ په مډل سکول (ښوونځي) کې شامل شو او د غلتھ يې
تر پنځم تولګي پوري زده کړي وکړي پر ۱۹۷۲ م کال يې چې
کورني له پښتونخوا خخه نوي ډيللي ته ولاره او بیا یو کال
وروسته له هغه ئایه د اتر پردازش Palia Kalan ته کډه شول، نو
د غلتھ په یوه ښوونځي کې په شپږم تولګي کې شامل شو.

بيا يې کورني د ۱۹۷۳ م کال په جنوری کې بېرته ډيللي ته
راغله او د همدغه کال د جون په میاشت کې د ډيللي په بھارت
نگر سيمه کې د بھارت نگر په مډل سکول کې په اووم تولګي
کې شامل شو. ترا تم تولګي پوري یې په دغه ښوونځي کې زده
کړي وکړي او بیا د ډيللي د شکتی نگر په "گورنمنټ هاير
سپکنډري سکول" کې شامل شو. له خه وخت تېرېدو وروسته
يې د ال انهيا راډيو په پښتو خانګه کې دنده ترلاسه کړه، د
دندې ترڅنګ يې خپلو لوړو زده کړو ته هم ملا و تړله او
پر ۱۹۷۲ م کال يې له ډيللي پوهنتون خخه په (English, Hindi,
B.A Science, History Political) کې د سند ترلاسه کړ او تر
دي وروسته يې له ميرت پوهنتون خخه پر ۱۹۷۵ م کال په
انګليسي ادب کې د ماستري سند هم واخيست.

د ۱۹۷۹ م کال د مې پر ۲۲ نېټه يې د لومړي څل لپاره د یوه
انانو سمبېنټ په لوستلو سره د ال انهيا راډيو له څو خخه غږ
څپور شو. نساغلی روشن لال ملھوتھ د ال انهيا راډيو په پښتو

خانگه کې د پښتو خانگې د مرستیال په توګه د ۱۹۷۱ مkal په فېبرورۍ میاشت کې کارپیل کې.

بناغلی ملهوتره ۱۹۸۲مkal د اګست میاشتې پر ۲۰ نېټه د پښتو خانگې مشروتاکل شو او د ۲۰۰۹مkal د دېسمبر تر ۳۱ نېټې پورې یې د غهه دنده ترسره او وروسته تقاعد شوی دی. بناغلی ملهوتره اوس د ډیلي بشار په شاليمار باغ کې او سېږي او خپل شخصي کاروبار کوي.

بناغلی ملهوتره د پښتو ادبیاتو او هنر په بېلاړلو خانګو کې د خپل فکر نیلې وڅلول، اثار یې و پنځول، ژبارې یې و کړې او اوس هم لګیا دی د ژوند یوه برخه یې د پښتو ژې خدمت ته وقف کړې ده، همدغو کارونو بناغلی روشن لال ملهوتره د پښتنو ادبیانو په کتار کې راوست او نوم به یې د تل لپاره د پښتو ادب په تاریخ کې ژوندې وي.

تر او سه پورې د بناغلی ملهوتره شپږ کتابونه د (بدلون)، (د امر مېلمستیا)، (د خرمازغه)، د هندې کیسو ګلدسته (د هندې کیسو ژباره) او (هندې - پښتو قاموس) چاپ شوي او تر لسو زيات ليکلي کتابونه یې ناچاپ پاتې دي.

مور د بناغلی ملهوتره د لنډو کیسو تو لګه چې او س ستاسي په لاس کې ده او دا هغه کيسې دی چې بناغلی ملهوتره په خپل قلم ليکلي دي.

په درنښت

څېرندوی رفیع الله نیازی

مننه او کوروداني

د افغانستان ملي تحریک د هبوداپالو او فرهنگپالو
شخصیتونو بناغلیو (چرند سنگ او پارسن سنگ) خخه د زړه
له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته یې او به ورکړه. ملي
تحریک وياري چې د علمي اثارو د چاپ لري. یې پیل کړي ده. دا
لري به دوام لري. موږ له تولو درنو هبوداوالو خخه په خورا
درنښت هیله کوو چې په خپل معنوی او مادی وس د کتابونو د
چاپ دالري لا پسي وغځوي

يو ئل بیا ددې اثر له لیکوال او چاپونکو خخه د زړه له تله مننه
کوو چې ددې اثر د لیکلو او چاپولو جو ګه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحریک

Roshan Lal malhotra

د افغانستان ملی تحریک
www.melitahrik.com

د خپرونو لپو: ۳۴

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library